BOSTON PUBLIC LIBRARY
COPLEY SQUARE
BOSTON 17, MASS.

KELEIVIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje, Kanadoje, Pietų Amerikoje, Europoje...$4.00
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Represents over 70,000 Lithuanians in New England and about 1,000,000 in the United States
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 48 "Keleivio" Telefonas AN 8-3071

SOUTH BOSTON, MASS., LAPKRIČIO (NOVEMBER) 26, 1958

Entered as Second Class Matter February 23, 1906, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Atskiro Numerio Kainą 10 Centų

53-TIEJI METAI

Prancūzijos Rinkimuose Laimi De Gaulle Šalininkai

Daugiausiai Nukentėjo Komunistai; Kol Kas Išrinkta Tiktai 41 Atstovas; Kitą Sekmadienį Vyks Perbalsavimai; Palyginus Mažas Balsuotojų Susidomėjimas Balsavimų.

Sekmadienį Prancūzijos gyventojai rinko naują parlamentą, jau pagal naująją šalies konstituciją ir pagal naują rinkiminį įstatymą.

Pagal Prancūzijos vidaus reikalų ministerijos pranešimą rinkimų balsavime dalyvavo tiktai 20,934,797 balsuotojai iš turinčių teisę balsuoti 29 milionų balsuotojų. Pirmame balsavime išrinkta tiktai 41 atstovas. Išrinkti tie, kurie gavo absoliutinę daugumą visų balsų savo rinkiminėse apylinkėse. Kol kas išrinkta 1 komunistas, 2 socialistai, 8 degolistai, 15 nepriklausomų ir kitų smulkesniųjų partijų atstovai.

Pagal balsus komunistų kandidatai visame krašte surinko 3,882,000 balsų, socialistai 3,167,000 balsų, degolistų sąjungos kandidatai 3,603,000 balsų ir nepriklausomi kandidatai 2,316,000 balsų. Kiti balsai pasiskirstė tarp 14 mažesnių partijų.

Komunistai seniau surinkdavo iki 5 su puse milionų balsų ir paprastai gaudavo apie 25% visų balsų. Šį sykį jie surinko tik apie 19% visų paduotų balsų.

Visi rinkimuose išstatyti kandidatai pasisakė už de Gaulle konstituciją, išskyrus komunistus, kurie ir laike naujos konstitucijos balsavimo buvo aiškiai prieš ją.

Rinkimų rezultatai galutinai paaiškės tik ateinantį sekmadienį, kada vyks perbalsavimai. Perbalsavimuose laimės tie kandidatai, kurie gaus daugiau balsų. Todėl šią savaitę tarp įvairių kandidatų eina derybos, daugelis ištrauks savo kandidatūras, kad neskaldytų balsų.

Laukiama, kad daugumoje vietų kandidatai susitars eiti vieningai prieš komunistus, kad jų įtaka parlamente būtų žymiai sumažinta.

Rinkimai Prancūzijoje vertinami, kaip naujas generolo de Gaulle laimėjimas. Nors de Gaulle neturi savo partijos, bet karštesnieji jo šalininkai susijungė į koalicinę sąjungą ir išėjo į rinkiminę kovą kaip nauja partija. Iš senesniųjų partijų daugiausiai nukentėjo komunistai ir ypač skaudžiai nukentėjo radikalų partija, kurios žymesnieji vadai jau pirmame balsavime pralaimėjo rinkimus.

Pirmame balsavime daug žinomų senųjų partijų vadų rinkimus pralaimėjo, daug naujų vadų iškilo.

Tunisas Teis Egipto Agentus

Tuniso policija suėmė kelis ar kelioliką Nasserio agentų, kurie atvyko iš Egipto į Tunisą ir ten kurstė maištą prieš Tuniso vyriausybę. Egipto agentai norėję į sukilimą prieš Tuniso vyriausybę įtraukti ir Alžyro maištininkų dalį, kurie veikia Tunise.

Tuniso prezidentas Bourgiba sako, kad visi suimtieji Nasserio agentai bus teisiami kaip sąmokslininkai. Tuniso prezidento didžiausias konkurentas į valdžią, politinis emigrantas Salah ben Yuessef gyvena Egipte ir iš ten veda kovą prieš Bourgiba. Tuniso prezidentas sako, kad Egipto atsiųstieji agentai bandę jį užmušti.

Dideli Streikai Civilėj Aviacijoj

Pereitą savaitę streikas prasidėjo Trane World Airlines kompanijoj. Streikas sulaikė ir West Coast Airlines kompanijos darbą. Šį pirmadienį ir antradienį dar kelių oro susisiekimo kompanijų tarnautojai rengiasi išeiti į streiką ir šią savaitę laukiama, kad apie pusė visos civilinės aviacijos bus streiko ištiktos.

Streikai civilinės aviacijos kompanijose eina dėl uždarbių pakėlimo ir dėl kitų darbo sąlygų pagerinimo.

SUOKALBY NEDALYVAVĘS

Kaip žinoma, Argentinoje buvo susektas sąmokslas, kurio tikslas—nuversti dabartinį prezidentą Frondizi. Jame dalyvavus įtartas ir viceprezidentas Alejandro Gomez, bet jis neprisipažįsta tą daręs. Čia jį matome (sėdi) tą pareiškiant laikraštininkams. Gomez betgi buvo priverstas atsisakyti iš viceprezidento vietos.

DU BUVĘ GERI DRAUGAI

Netaip seniai Nikita Chruščiov (dešinėj) ir Nikolai Bulganin (kairėj) buvo labai geri draugai, o šiandien jau mirtini priešai. Nikita jau išmetė Bulganiną iš visų aukštų vietų, nugrūdo kažkur į Sovietijos užkampį, o paskutiniuoju metu pradėjo jį visaip vlešai dergti. Jis jau vadinamas "antipartiniu", kitaip sakant, einančiu prieš komunistų partiją kartu su Molotovu, Kaganovičiu ir kitais. Ar čia seniai buvo "kolektyvinė vadovybė", o dabar "tik ant lauko pliko vienas Nikita beliko".

Australijoj Laimi Senoji Vyriausybė

Pereitą šeštadienį Australijoj buvo renkamas šalies parlamentas. Liberalų ir žemdirbių partijų koalicija laimėjo daugumą ir naujame parlamente. Balsų skaitymas dar nėra baigtas, todėl nežinoma, kiek valdančios partijos padidino savo atstovų ir senatorių skaičių, bet nėra abejonės, jog atstovų rūmuose valdančios koalicijos atstovų skaičius bus didesnis, o senate irgi laukiama, kad valdančioji koalicija turės gal dviejų balsų daugumą (pereitame senate turėjo lygų senatorių skaičių su Darbo Partija).

DEMOKRATAI SVEIKINA SAVĄJĮ VADĄ

Demokratų partijos vadai, jų tarpe H. S. Truman, sen. Johnson, Sam Rayburn ir kt. šiomis dienomis lankėsi pas savo partijos vadą John Garner, Texase. J. Garner mini savo 90-ąjį gimtadienį ir ta proga partijos vadai jį aplankė.

J. Garner buvo viceprezidentu 1933 - 37 metais Rooseveltui prezidentaujant ir per daug metų stovėjo demokratų partijos priešakyje.

STREIKAS IŠKILO STUDEBAKER DIRTUVĖSE

Soutr Bend, Ind., Studebaker automobilių dirbtuvėse šį pirmadienį prasidėjo darbininkų streikas. 7,000 darbininkų metė darbą. Streikas paskelbtas dėl negalėjimo susitarti dėl naujos darbo sutarties.

KAS NESKAITETE?

"Keleivio" administracijoje galite gauti paskutinįjį "Darbo" numerį už 75 centus, "Varpą" už $2.00, 5 mokslininkų parašytą knygą "Mažoji Lietuva" už $5.00.

Chruščiovo Mėsos Pažadai Užmiršti

Prieš porą metų Sovietų Rusijos diktatorius žadėjo, kad per du tris metus Sovietų Rusija gamins tiek pat mėsos vienam vartotojui, kiek gamina Amerika. Apie tą Chruščiovo pažadą triubijo visa Sovietų spauda, kalbėjo partijos agitatoriai, bet mėsos gamyba nepasistumėjo tiek pirmyn, kiek Chruščiovas žadėjo.

Pagal Chruščiovo pažadus Sovietai turėjo 1960 metais gaminti 16 milionų tonų mėsos, kas būtų maždaug atitikę Amerikos gamybai "skaitant vienai vartotojo galvai". Pagal naujausią ūkio planą Chruščiovas tik 1965 metais žada gaminti 16 milionų tonų mėsos, o iki tam laikui Sovietijoj bus 15 milionų žmonių daugiau, todėl ir 1965 metais Chruščiovo pažadas pasivyti Ameriką mėsos gamyboje bus tik pažadas. Nikita moka maitinti rusus pažadais neblogiau, kaip Malenkovas ir Stalinas. Pažadai Sovietijoje yra pigiausia prekė.

Tito Smerkia Maskvą, Pekiną

Jugoslavijos diktatorius Tito vienoje prakalboje šeštadienį, lapkričio 22 d., griežtai kritikavo Maskvą ir kinų komunistus už užsipuldinėjimus prieš Jugoslaviją. Tito sako, kad Kinijos komunistų pasimojimas visus valstiečius suvaryti į kariškas komunas neturi nieko bendra su marksizmu, tai yra kariškas komunizmas ir Tito mano, kad kinų komunistai yra prieš "koegzistenciją" su kapitalistiniu pasauliu.

Tito sako, kad jis ir toliau laikysis savojo komunizmo, bet kartu jis pabrėžė, kad Vakarai su Jugoslavija elgiasi daug korektiškiau, negu komunistų valdomi kraštai.

Amerikos Bazės Maroke Pavojuje

Maroko karalius šiomis dienomis priminė Amerikai, kad jis laukia, jog Amerika ištrauks savo karo pajėgas iš Maroko teritorijos. Amerika turi pasistačiusi Maroke 4 oro bazes ir vieną bazę karo laivynui. Tos bazės yra svarbios krašto gynimui, bet Maroko vyriausybė vis dažniau užsimena, kad amerikiečiai ištrauktų savo bazes iš to krašto.

Derybos dėl bazių laikymo gal greit prasidės. Maroko atgavo nepriklausomybę iš prancūzų, o bazes statyti leidimą buvo davę prancūzai. Todėl Maroko sakosi nesurištas prancūzų pažadais ir reikalauja susitarimą dėl bazių peržiūrėti ar gal ir visai panaikinti.

Studentų Skaičius Pasiekė 3,248,556

Amerikos universitetuose ir kolegijose šiais metais rudenį mokslo pradžiai įsirašė 3,258,556 studentai, arba veik 200,000 daugiau negu pernai. Bet į inžinerijos mokyklas šiais metais įstojo mažiau studentų, tik 68,000 palyginus su 79,000 studentų pereitais metais.

Kodėl inžinierių mokyklose šiais metais mažiau studentų, priežastys dar nėra paaiškėjusios. Spėjama, kad viena priežastis yra ta, kad tos mokyklos šiais metais statė didesnius reikalavimus stojantiems studentams, todėl dalis silpnesniųjų studentų atpuolė.

POPIEŽIUS PASKYRĖ 23 NAUJUS KARDINOLUS

Popiežius Jonas 23-čias paskyrė 23 naujus kardinolus, jų tarpe 2 amerikiečius. Dabar iš viso jau yra 75 kardinolai, nors iki šiolei kardinolų skaičius niekada nesiekdavo daugiau kaip 70 (nuo 1578 metų buvo nustatytas toks didžiausias kardinolų skaičius).

AFRIKOS VALSTYBĖS SIEKIA FEDERACIJOS

Dvi Afrikos negrų valstybės, Ghana ir neseniai iš prancūzų kolonijų atsiskyrusi Gvinėja sutarė sudaryti užuomazgą naujos Afrikos valstybių konfederacijos. Bus surašyta bendra konstitucija ir abi valstybės ankštai derins savo politiką.

PAKISTANAS VALYS SAVO TARNAUTOJUS

Pakistano kariška diktatūra paskyrė komisiją, kuri tyrinės visus valstybės tarnautojus ir ieškos jų tarpe kyšininkų ir kitokių neteisėtai pralobusių žmonių. Tikslas esąs pasiekti, kad korupcija krašte būtų išnaikinta.

Grasinama Berlyno Blokada Dar Neprasidėjo

Rusai Paskelbė Savo Nusistatymą 'Trauktis Iš Berlyno', Bet Dar Nepasitraukė; Vokiečių Komunistai Varo Propagandą Už Vakarų Traukimąsi Iš Berlyno Miesto; Vakarai Dar Nesutarė, Ką Daryt, Jei Rusai Pasitrauks Iš Miesto.

Šį Antradienį Alaska Balsuoja

Lapkričio 25 d. Alaskos gyventojai pirmą kartą rinks savo naujos valstijos gubernatorių, du senatorius ir vieną kongresmoną. Taip pat bus renkamas ir vietos valstijos seimelis.

Rinkimų pranašai sako, kad ir Alaskoje demokratai laimėsią, bet republikonai tikisi, kad vienas senatorius bus išrinktas jų partijos žmogus. Taip pat ir dėl gubernatoriaus vietos eis karštos lenktynės, abu kandidatai, Stepovich republikonas ir Gruening demokratas, yra populiarūs žmonės.

Alaska pirmą kartą dalyvauja nacionaliniuose rinkimuose, nors vietos balsavimų ten yra buvę.

VIETOJ MAU - MAU VEIKIA K.K.M.

Kenijos kolonijoj Afrikoj vietoj seniau veikusios teroristinės Mau-Mau organizacijos įsikūrė nauja, taip pat teroristinė KKM organizacija, kuri siekia išvaryti baltuosius to krašto gyventojus lauk ir siekia, kad kraštas būtų valdomas vietinių gyventojų negrų.

KLAIDA AR TYČIA?

Viršuje laidų dirbtuvės prezidentas Malcoln White suimtas Chester, N. Y. Jis nušovė Alfred Dugan (apačioje). Dugan organizavo minėtoje dirbtuvėje streiką. White aiškina, kad jis pastebėjęs Dugan besiartinantį prie jo nuošalioj vietoj ir šovęs, manydamas, kad Dugan yra ginkluotas ir nori jį nušauti.

Sovietų Rusija jau prieš porą savaičių paskelbė, kad ji trauksis iš Berlyno miesto ir atiduos tą miestą vokiečių komunistams tvarkyti, bet kol kas rusai dar nepasitraukė iš miesto. Tuo tarpu vokiečių komunistai rytinėj Vokietijoj vis garsiau šaukia, kad Vakarų valstybės turi trauktis iš Berlyno ir palikti visą miestą komunistams tvarkyti. Vakarų valstybių nusistatymas yra nesitraukti iš miesto. Bet kokių priemonių bus imamasi, jei rusai pasitrauks ir vokiečių komunistai bandys trukdyti susisiekimą su Berlynu, dar nėra susitarta.

Vakarinės Vokietijos vyriausybė reikalauja, kad Amerika, Anglija ir Prancūzija nepripažintų jokiu būdu rytinės Vokietijos komunistų valdžios ir kad, jei reikės, tai kad Vakarų valstybės ginklais pasidarytų sau kelią į vakarinę Berlyno miesto dalį.

Pasitarimai tarp Vakarų valstybių vyksta dėl tolimesnės politikos Berlyno atžvilgiu, bet kol rusai dar nėra pasitraukę iš Berlyno, nėra reikalo imtis kokių nors priemonių. Bet jeigu nepasisektų susitarti dėl naujos "Berlyno krizės", tai galimas daiktas, kad Vakarų valstybės sušauks pasitarimą, kuriame ir bus nusistatyta, kokiu būdu atsakyti į rusų grasinimus dėl Berlyno.

Vakarų valstybės mano, kad gal reikės sušaukti NATO valstybių pasitarimą dėl Berlyno, kad prieš rusų grasinimus būtų priešpastatyta visų NATO valstybių vieningas frontas. Kol rusai tenkinasi propaganda ir šūkavimais, nėra reikalo ką nors daryti, bet jei rusai per savo sėbrus rytinėj Vokietijoj rimtai bandytų Vakarų valstybes išvaryti iš Berlyno, tada bus surasta priemonių komunistų užmačioms pastoti kelią.

VICEPREZIDENTAS LANKOSI ANGLIJOJ

Viceprezidentas R. M. Nixon lapkričio 25 d. vyksta į Angliją, kur jis išbus 4 dienas ir bus vyriausybės ir karalienės rūmų svečias.

Anglijos vyriausybė pasiruošė pasitikti svečią iš Amerikos labai širdingai, jo atsilankymas bus proga pademonstruoti artimus ryšius tarp Amerikos ir Anglijos.

Rytų iniciatyva

Šaltajame kare sienos tarp Rytų ir Vakarų nėra pastovios. Europoje tos sienos po karo mažai tepasikeitė. Rusų bandymas tas sienas pakeisti Vokietijoje (Berlyno blokada 1948-49 metais) ir Graikijoj nepavyko. Bet kitur Maskva ir vėliau jos nauja sąjungininge Kinija šaltojo karo sienas žymiai pakeitė savo naudai. Tiesa, Korejoj nepasisekė, bet Indokinijoj ir Viduriniuose Rytuose komunistams pavyko pasiekti naujų laimėjimų.

Apie Vakarų laimėjimus, deja, niekur negalima kalbėti. Ką komunistai per karą ir po karo užgrobė, tą jie ir iki šiolei išlaikė, išskyrus Austriją, iš kurios jie nevaromi pasitraukė ir gal dar Jugoslaviją, kuri kabo tarp Rytų ir Vakarų. Anglų ir prancūzų bandymas pašalinti Maskvos įtaką Viduriniuose Rytuose pasibaigė niekais todėl, kad Washingtonas ir Maskva bendromis jėgomis pasistengė rusų įtaką ten palikti nepaliestą . . . O kai vengrai sukilo, tai Vakarai ir pirštu nepajudino, kad rusų įtaką iškrapštytų iš ten lauk.

Kada nors istorikai stebėsis Amerikos politikos "santurumu" ir stoka iniciatyvos. Galingo krašto vadovai tik rinkimų metu pakalba apie "vadavimą", o po rinkimų visą savo energiją skiria išlaikymui esamos padėties. Iniciatyva buvo ir lieka komunistų rankose. Tą matome ir dabar, kai Maskva pradeda rodyti savo iniciatyvą padalintoje Vokietijoje, o Vakarai subruzdo tartis ir aiškintis, kokiomis priemonėmis išlaikyti ten esamą padėtį.

Vokietijos padalijimas į dvi dalis yra nepatogus Maskvai. Nepatogus todėl, kad ne tik visa Vokietija, bet ir jos sostinė Berlynas yra padalytas į dvi zonas—Rytų ir Vakarų. 2,200,000 Berlyno gyventojų gyvena Vakarų įtakoje, 10,000 amerikiečių, anglų ir prancūzų karių saugo vakarinės Berlyno miesto dalies demokratišką santvarką ir Maskvai toks miesto padalijimas yra dieglys šone. Kol Berlynas yra padalytas, rusai negali konsoliduoti rytinės Vokietijos "liaudies demokratijos" režimo (komunistų diktatūros) ir pats toks Vakarų salos buvimas rytinėj Vokietijoj yra amžinas priminimas vokiečiams, kad "vokiečių klausimas" dar tebėra nebaigtas spręsti. Per vakarinę Berlyno miesto dalį iš rytinės Vokietijos pe pertrūkio eina vokiečių bėgimas į Vakarus ir komunistai neturi priemonių tą bėgimą sulaikyti. Tas viskas ir ragina Maskvą Berlyno skylę kaip nors užkišti ir geriausias būdas rusams atrodo visą Berlyno miestą pasiimti sau, pridengiant tą užgrobimą tuo, kad viso miesto tvarkymas bus perduotas rytinės Vokietijos "suverenei" vyriausybei. Prieš 10 metų rusai patys buvo Berlyno vakarinę dalį užblokavę ir neleido ten nieko keliais, geležinkeliais ir kanalais. Bet Amerika tada "oro tiltu" rusų blokadą sulaužė. Dabar rusai žada miestą, ar bent savąją jo dalį perduoti vokiečių komunistams ir tie darys bandymus vakarinę Berlyno miesto dalį atsiimti iš Vakarų. Kokie tie bandymai bus, greit pamatysime, o šiuo tarpu aišku yra tik tas, kad Maskva vėl imasi iniciatyvos šaltajame kare ir norėtų naujų laimėjimų pigia kaina.

Imtynės dėl Berlyno vargu prives prie karo, nes nei rusai, nei Vakarų valstybės karo nenori. Bet prie Berlyno matysime naują susikirtimą. Vakarai vėl bus šokdinami, kaip tą matėme prie Taiwano (Formozos), Lebanone ir Jordanijoj, o seniau Indokinijoj, Graikijoj ir prie to paties Berlyno . . .

Iš Amerikos vyriausybės pasisakymų aišku yra, kad Vakarai iš Berlyno neleis save išvaryti. Bet kokiomis priemonėmis bus bandoma komunistų pasikėsinimas atremti, dar nėra sutarta. Derybos tarp Vakarų valstybių tuo klausimu dar nėra baigtos ir tose derybose jau pasirodė nemaži skirtumai. Matomai, rusai tikisi, kad jiems gal pavyks suardyti vieningą Vakarų valstybių frontą, o tas būtų didelis jų laimėjimas.

O kada bus galas tokiam "šaltam karui" ir šokdinimui Vakarų nuo Lebanono prie Taiwano, nuo Indokinijos prie Berlyno?

Galo galima sulaukti tiktai tokiame atsitikime, jei Vakarai nebesitenkins šokinėję prie komunistų pakuriamų laužų, bet patys imsis iniciatyvos ir pakurs laužų komunistams. Ar tos dienos sulauksime, tai jau kitas reikalas. Kol kas gyvename nuo vienos "krizės" iki kitos ir vis laukiame, kur komunistai padegs sekamą laužą.

Apžvalga

NESVEIKAS REIŠKINYS?

Pranciškonų "Darbininkas" aiškina rinkimų rezultatus vedamajame straipsnyje ir prieina tokių keistų išvadų:

"Demokratų persvara visame krašte žymi. Jiem daug padėjo laimėti unijos, vis labiau įsitraukiančios į politinę areną. Tai nėra sveikas reiškinys, nes organizuotas darbo frontas ima diktuoti ir tai, kas nėra naudinga visų gerovei, net ir patiem darbinirkam. Pavyzdžiu galima imti prieš rinkimus Kongrese užkliuvusį įstatymą, nukreiptą prieš sauvaliavimą unijose. Nei viena partija nedrįso kietai už tą įstatymą pasisakyti, nes galėjo prarasti rinkimuose daug balsų. Kai jie sumesti demokratam, teks stebėti, kiek ši partija sugebės atlaikyti unijų spaudimą". ("D". lapkričio 12 d. 1958).

Vadinasi, išaiškino ir pasakoja autoritetingai, kad organizuotų darbininkų dalyvavimas rinkiminėj kovoj "nėra sveikas reiškinys". Kodėl jis nesveikas? Nagi, unijų įtaka politikoje "nėra naudinga visų gerovei ir net patiem darbininkam".

Toks aiškinimas būtų daugiau įtikinamas, jei vienuolių "Darbininkas" duotų nors kokį pavyzdį, kaip, kokiu būdu darbininkų įtaka politikoje gali kenkti patiems darbininkams. Bet "Darbininkas" pasitenkina nurodęs į įstatymą (Kennedy-Ives bilius), kuris buvęs nukreiptas "prieš sauvaliavimą unijose", bet kongrese nepraėjo lyg tai dėl darbininkų ar jų organizacijų kaltės.

Tikrenybėj buvo visai kitaip. Įstatymas senate buvo priimtas veik vienu balsu (81 už ir 1 prieš), bet atstovų rūmuose įstatymas užkliuvo ir visai ne dėl unijų kaltės, bet tik todėl, kad fabrikantų sąjunga griežtai to įstatymo priėmimui pasipriešino. Fabrikantų sąjungos spaudimas ir paveikė atstovų rūmus to įstatymo nepriimti. Pranciškonų "D." apverčia visą reikalą aukštyn kojom ir pasakoja, kad būk tai dėl unijų ar darbininkų kaltės įstatymas nepraėjęs. Koks reikalas šitaip kraipyti tiesą? Iš nežinojimo ar perdaug didelio gudrumo?

Kodėl fabrikantų sąjunga pasisakė prieš tą įstatymą ir kodėl valdančioji partija su dalimi demokratų tą įstatymą užmušė būtų per ilgą istorija čia kalbėti, užteks pasakius, kad fabrikantų sąjunga norėjo daug griežtesnio įstatymo ir todėl sutrukdė išleisti bet kokį įstatymą unijoms apvalyti.

Organizuotų darbininkų įsitraukimas į politinę veiklą reikėtų sveikinti, nes tik aktingai dalyvaudami politikoje darbininkai gali paveikti įstatymų leidėjus, kad jų leidžiami įstatymai būtų ir darbininkams naudingi. Kas sako, kad tai yra "nesveikas reiškinys", tas norėtų, kad įstatymų leidėjai jaustų tik fabrikantų spaudimą, gal pagal C. E. Wilsono receptą, kad "kas gera General Motors, tas gera ir visam kraštui".

Sauvaliavimas unijose daugiausiai kenkia pačioms unijoms ir nė vienas sąžiningas unijistas negali būti priešingas įstatymui, kuris sauvaliavimo negeroves (vagišiavimą, unijų iždo grobstymą, nesiskaitymą su narių teisėmis ir pan.) draudžia.

PLANUOJA DEMOKRATŲ POLITIKĄ

Demokratų partijos pirmininkas Paul M. Butler (kairėj) ir buvęs prezidentas Harry Truman tariasi Independence, Mo., kaip vesti partijos politiką per ateinančius dvejus metus, kad 1960 metais būtų galima laimėti prezidento rinkimus.

Atsisakė imti milioną

A. JENKINS

Dažnai girdime posakį, kad pinigas, tai dar neviskas. Reiškia, yra kas nors už pinigą brangesnis, bet kas brangesnis? Visiems žinoma, kad už pinigą galima gauti viską, o be pinigo nieko.

Pinigas yra būtiniausis dalykas kasdieniniame gyvenime. Darbo žmonės rūpestingai trūsia, sukiai dirba, kad tik daugiau pelnytų geresniam pragyvenimui ir kaip sunkiai bedirbsi, vis vien neužtenka. Dėlto darbininkai organizuojasi, streikuoja, kovoja, kad tik laimėtų daugiau pinigų ir geriau gyventų.

Fabrikantai organizuojasi į savo sąjungas, vertelgos į vaizbos butus, advokatai, gydytojai ir visokie profesionalai jungiasi į savo organizacijas, kad tik daugiau laimėtų pinigo. Gi tas vilioklis pinigas yra neapsakomai klastingas padaras, vienus iškelia į gyvenimo aukštybes, į didžiausią pagarbą, o kitus nutrenkia į gyvenimo padugnes, į didžiausią panieką ir gėdą.

Pinigo gobšumas iškreipia daug gerų žmonių iš padoraus kelio. Kartais advokatas suka nuo savo kliento, gydytojas nuo savo paciento, vertelga nuo savo kostumerio, čigonas vagia — parduoda kumelaitę, miesto mėras, valstijos gubernatorius eina kalėjiman už sukčiavimus ir net J. V. prezidento pirmoji ranka, buvęs granito valstijos gubernatorius Sherman Adams, vakar buvęs didžiausioj pagarboj, o šiandien pasitraukė iš Baltojo Namo į privatų gyvenimą dėl kokių tai dovanų.

Unijų vadai nenori, kad eiliniai nariai kontroliuotų iždą; bažnyčių galvos kratosi parapijų finansinės kontrolės; korporacijos prezidentas, banko kasierius atsiduria kalėjime už sukčiavimus — rodos jau sviete mažai bėra teisingų žmonių. Visur gobšumas neapsakomas.

O betgi yra Amerikoj žmogus, kuris atsisakė imti visą milioną dolerių. Veikiausiai, kas nors sušuks, — "tai jis durnas!" Ne. Jis visai protingas žmogus ir šių žodžių autorius jį labai gerai pažįsta, keletą sykių buvo susitikęs, sveikinosi ir du sykius atydžiai klausėsi jo turtingos kalbos dvėjose CIO unijos konvencijose. Žymėtina asmenybė, — Amerikos penkių žvaigždžių generolas George Catlett Marshall, kuris jau gerokai senstelėjęs, nuo savo garbingų uždavinių pasiliuosavęs, kukliai gyvena su savo senute Virginia valstijoj, neturi tarno, nelaiko šoferio ir nesamdo daug patarrautojų.

Kariuomenės, karo laivyno ir oro jėgų oficialus organas "The Register" rugpiūčio 9 d. laidoje teikia duomenis, apie tą didžios garbės karžygį, kuris pasaulinio karo metu nuo pat pradžios ligi pabaigai vairavo šio krašto militarines jėgas visuose kovos frontuose, kartu ir darbo fronte. CIO konvencijoj jis nuoširdžiai atidavė didžiausią pagarbą Amerikos organizuotiems darbininkams tardamas: — "Be jūsų ryžtingo pasiaukojimo ir didžiausių pastangų, kurias kasdien atiduodate darbo fronte namie, vienuolikai milionų jūsų sūnų ir dukterų karo lauke neįmanoma būtų atlaikyti frontą" — ir baigdamas tarė — "karo fronte visi saliutuoja man, gi darbo fronte aš saliutuoju jums!" Šitokis išsireiškimas pagavo trijų tūkstančių konvencijos delegatų sielą. Ovacijos tęsėsi virš pusvalandžio.

Vienos firmos atstovai lankėsi pas gen. Maršalą ir jam pasiūlė visą milioną dolerių už jo karo atsiminimus, kurių visa medžiaga surinkta, parašyta, tik reikia generolui peržiūrėti, kas taisytina pakeisti ir padėti parašą George C. Marshall. Ir vien tik už pasirašymą visas milijonas dolerių.

—"Aš esu kareivis, mokinausi ne publicistikos, bet karo profesijos: saugoti ir girti mūsų kraštą. Jaučiuosi atlikęs pilnai savo užduotį ir Dėdė Samas man pilnai už tai atlygino. Sudiev!" — prataręs užtrenkė duris pirkliams.

1948 m., gen. Maršalui buvo pasiūlyta prezidento kėdė Washingtone ir niekas neabejoja, jei jis tik to būtų norėjęs, tą didžios garbės vietą būtų gavęs, bet jis jis tiems siūlytojams atsakė:

"Aš mokiausi ne politikieriauti, bet kariauti ir jaučiuosi tą atlikęs priderančiai; garbės, kiek užsitarnavau, tiek ir gavau." — ir dar pridūrė — "Mūsų krašto demokratiniam režime prezidento kėdė priklauso civiliams žmonėms". Taip tas senas kareivis irgi kietai užtrenkė savo duris politiniams pedlioriams.

Istorijoj tenka užtikti dar vieną ir tik vieną tokio kalibro asmenybę, tai gen. R. E. Lee, kuris civilio karo metu vadovavo pietinių valstijų kariams prieš šiauriečius, karą pralošė ir neteko visko, ką tik turėjo. O prieš civilį karą jis buvo labai turtingas kolonistas.

Kare viską praradęs, Lexington, Va., Washington kolegijoj buvo prezidentu, kur gavo menką atlyginimą ir vargingai gyveno. Kadangi jis buvo nar-

(Nukelta į 7-ą psl.)

Kas savaitė

Berlyno likimas

Viskas rodo, kad Maskva naują "krizę" paperės Berlyne. Prie Kinijos pakraščių kanuolės dar kalba, bet į tą dalyką mažai kas bekreipia dėmesio, todėl reikia naujos vietos, kur būtų galima kaitinti tarptautinius santykius ir paskui rėkauti apie taikos gelbėjimą.

Berlynas yra patogi vieta. Neprotingi Amerikos kokie tai vis dar nepaaiškėję vadai susitarė su rusais tvarkyti Berlyną bendrai keturiese, bet užmiršo įrašyti į susitarimą, kad Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos karo jėgos turės laisvą priėjimą į Berlyną iš vakarinės Vokietijos. Laisvas priėjimas buvo sutartas žodžiu su suktais raudonosios armijos atstovais, o todėl rusai tą susitarimą, kada nori, "užmiršta" ir daro visokias kliūtis Berlynui pasiekti.

Dabar Chruščiovas žada Berlyno tvarkymą atiduoti rytinės Vokietijos komunistams ir paves jiems iškrapštyti Vakarų valstybių kariškas jėgas iš to miesto. Kaip tas bus daroma, dar nėra paaiškėję, bet norint daryti kiaulystes priemonių visada atsiras.

O Vakarai? Vakarai žada nepasiduoti, rengiasi neleisti save iškrapštyti iš Berlyno. Reiškia, bus "krizė", o Amerikoje, be abejonės, atsiras politinių bobučių, kurios pasakos, kad dėl Berlyno, dėl bolševikų iš visų šonų apsupto miesto, negi verta yra rizikuoti sukelti atominį karą . . . Muštis dėl Quemony?

Maskvos birbynė

Viena Maskvos birbynė, ponas Antanas Bimba, jau skelbiasi. Jis sako, kad niekas neabejoja, jog karas davė talkininkams "okupacijos teisę" Vokietijoj, bet, girdi, ta "teisė negali būti amžina" ir tęsia toliau:

"Štai kodėl visai realus pasiūlymas Talkininkams (Amerikai, Anglijai ir Prancūzijai) išsikraustyti iš Berlyno. Kaip Vakarų Vokietija valdo miestą Bonną, nes jis randasi jos teritorijoj, taip tegu Berlyno miestas grįžta į rankas Rytų Vokietijos, nes jis randasi jos teritorijoje".

Bimba pranašauja, kad "okupantai turės iš Berlyno išsikraustyti". Kas jam tą tikrumą davė, jis nesako. Matomai, jis labai pasitiki Chruščiovo galia. Bimba Berlyną ir Bonną verčia į vieną katilą ir "pripažįsta" Bonną Adenaueriui, o Berlyną geraširdiškai "atiduoda" Ulbrichtui ir jo bosui Chruščiovui. Taip nori Chruščiovas, taip gieda ir Bimba.

Kur link Sudanas?

Kariški perversmai dabar labai madoje. Jei Amerikos kontinentuose tokių baikų šiek tiek sumažėjo, tai Azijoje ir Afrikoje uniformuoti žmonės jaučiasi pašaukti "gelbėti" savo tautas nuo visokių negerovių. Ta liga apniko ir Sudaną. Ten generolas Ibrahim Abboud pasigrobė valdžią, o pasaulis spėlioja, ar jis tą darė susitaręs su Egipto Nasseriu, ar su buvusios valdžios vadovu Abdulla Halil?

Sudano ateities kelias tebėra neaiškus. Jis paaiškės tada, kai Sudanas ir Egiptas bandys susitarti dėl abiem šalim gyvybinio klausimo — kaip pasidalyti Nilo upės vandeniu? Egipto diktatoriui maloniausias "sprendimas" būtų prijungti milžinišką Sudaną prie palyginus nedidelio Egipto ir tokiu būdu atidaryti Egipto arabų kolonizacijai milžiniškus Sudano plotus. Bet ar toks sprendimas patiks Sudano valdovams?

Prancūzijoj

Prancūzų parlamento rinkimai lapkričio 23 d. jau spėjo parodyti, kad naujoji, penktoji respublika iškels į viršų daug naujų žmonių. Visa eilė žymiųjų senųjų partijų vadų jau prarado savo vietas, o ateinantį sekmadienį dar daugiau jų bus pašalinta iš politinio gyvenimo.

Ar nauji vadai bus geresni, sumanesni, tą parodys pats gyvenimas. Kol kas tik matome, kad sukrėtimas, ketvirtosios respublikos galas, davė jau nemažai pasikeitimų prancūzų politiniame gyvenime.

J. D.

SVARBUS PRANEŠIMAS

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ,
vienintelė šios rūšies firma pasaulyje, gerai žinoma Europoje ir Australijoje, siūlo savo patarnavimus ir JAV gyvenantiems tautiečiams.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ
turi visus reikalingus leidimus siųsti dovanų siuntinėlius betarpiai iš Anglijos į Lietuvą ir į visas Sovietų Sąjungos sritis.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ
viską ima tiesiai iš fabrikų ir todėl pateikia tautiečiams įvairias į Lietuvą siunčiamąsias prekes ne detalinėmis, bet urminėmis kainomis, tokiomis, kokių iki šiol niekas dar nebuvo siūlęs.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ,
prisistatydama savo tautiečiams JAV, siūlo specialų ekspress standartinį siuntinėlį, sudarytą iš trijų gabalų po 3 ¼ jardo pilkos, rudos ir mėlynos medžiagos, viso 9¾ jardo už negirdėtai žemą kainą — tiktai už **40 dolerių.**
Į šią kainą įeina sovietinis muitas, draudimas, licenzija, supokavimas ir pasiuntimas. Negana to: prie tokio siuntinėlio galima pridėti kataloginėmis kainomis dar 10 svarų siuntėjo pasirinktų prekių, nemokant jokių papildomų mokesčių. Galima pridėti ir savų prekių, bet tik visiškai naujų, nenaudotų. Tokiu atveju už pridedamąsias prekes sumokamas tik muitas.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ
yra vienintelė šios rūšies firma, neimanti jokių pasiuntimo manipuliacinių mokesčių už siuntinius, kurių vertė siekia arba prašoka 75 dolerius.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖS
siunčiamieji iš Londono siuntiniai pasiekia Lietuvą per 3-5 savaites. Visi siuntiniai apdraudžiami. Jų pristatymas garantuotas.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ
išpildo iš Lietuvos gaunamus receptus ir pateikia visus čia gaminamus vaistus žemiausiomis kainomis.

Reikalaukite mūsų kainininkų ir medžiagų pavyzdžių, kuriuos nusiųsime Jums tuojau, gavę Jūsų laiškelį. Rašykite:

LITHUANIAN TRADING COMPANY
1 A Hunt Street
London, W. 11
Great Britain

Letuvių Prekybos Bendrovei reikalingi agentai visose JAV valstybėse ir Kanadoje.

(Skelb. 49)

KAS NIEKO NEVEIKIA TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RAŠO TAS DUONOS NEPRAŠO

KAS NAUJO BROOKLYNE

Minet priverstas uždaryti savo restoraną

Bruno Minet daugiau ne 30 metų turėjo restoraną savo namuose (43 So. 10-th St.). Paskutiniais metais jis patyrė daug nelaimių. Pernai vasarą mirė jo vienatinis sūnus, palikęs žmoną su sūnumi. Tas B. Minet taip paveikė, kad ir jo sveikata sušlubavo. Šiemet jis kelis mėnesius išgulėjo ligoninėj, buvo padaryta operacija ir iki šiol jis buvo gydytojo priežiūroje.

Seniai alaus bravaras norėjo nupirkti ir Minet namus, kaip jis nupirko kitus aplinkinius namus savo įmonei plėsti, bet Minet nesutikdavo parduoti už bravaro siūlomą kainą.

Pagaliau, kiek teko patirti, miesto namų inspekcija Minet namus pripažino pavojingus gyventi ir todėl nugriautinus, nors kitiems, tuos namus žinantiems, jie atrodė dar ilgai tinkami gyventi. Aišku, dabar Minet turėjo sutikti su bravaro siūloma kaina, parduoti namus ir savo restoraną uždaryti.

Minet yra nuoširdus lietuviškos veiklos rėmėjas.

J. Ginkus ligoninėje

Juozas Ginkus, žinomas visuomenininkas, verslininkas, susirgo ir guli ligoninėje. Lapkričio 18 d. jam padaryta operacija.

Moterys protestuoja

Pradėjus leisti raketas į mėnulį, sujudo New Yorko moterys. Jos sako, kad tai neišmintingas vyrų darbas. Tik pagalvokite, sako jos, kiek romantiškų valandų praleista mėnulio šviesoje, o čia vyrai sumanė mėnulį nušauti.

Dingsta lietuvių palikti pinigai

Brooklyne jau mirė keli lietuviai, kurie buvo nevedę ir mirdami paliko po kelis tūkstančius dolerių. Jie nebuvo palikę testamento, to dėl ju paliktus pinigus paėmė valdžios žinion.

Pastaruoju laiku mirė Teofilius Kapočius. Vakare su draugais dar ūžė, o ryte lovoje rado mirusį. Jis irgi paliko arti $10,000, kuriuos policija paėmė valdžios žinion, nes nerado paskirto turto paveldėtojo ar administratoriaus. Velionies giminės gyvena Lietuvoj. Kuomet palikti pinigai patenka valdžios globon, tai kad ir atsišaukia giminės, tuomet visiems formalumams būna reikalingi advokatai, teismas ir t.t. Tas viskas nemažai kainuoja ir mažai kas lieka arba nelieka. Viengungiai, kurie jaučiatės sveiki ir drūti, sutvarkykite savo palikimus.

Kazys Žemaitis

NEW YORK, N. Y.

Pirmasis New Yorko mokytojas ir gydytojas buvo lietuvis

Apie tai Lietuvos vicekonsulas A. Šimutis kalbėjo New Yorko Lietuvių Prekybos Rūmų susirinkime.

Pasak jo, tai buvęs Aleksandras Karolius Kuršius, kuris 1659 metais pradėjo mokytojauti New Yorko aukštesniojoj mokykloj, kada visame mieste dar tebuvo 200 namų ir apie 1,000 gyventojų. Kuršius buvęs ne tik mokytojas, bet ir gydytojas. Tada visoje kolonijoje tebuvę tik 4 asmenys, kurie turėję mediciniška apmokymą. Tame skaičiuje buvęs ir Kuršius.

Taigi, kitais metais sukaktų 300 metų, kai lietuvis pradėjo mokinti amerikonus.

NEWARK, N. J.

Balfo seimas

Lapkričio 29 d. 9 val. ryto čia prasidės Balfo seimas ir baigsis lapkričio 30 d. Posėdžiai bus šv. Jurgio lietuvių salėj (18 — 2 New York Ave.).

Lapkričio 28 d. 8 val. vak. bus susipažinimo pobūvis.

HARTFORD, CONN.

Negras seimely

Į Connecticut seimelį demokratų sąrašu išrinktas negras Wilfred X Johnson, banko tarnautojas.

Connecticut piliečiai neskirsto žmonių pagal odos spalvą ir savo įstatymų leidėjais renka tuos, kuriuos jie laiko tinkamiausius, nežiūrėdami į jų rasę.

"Geras" policininkas

Policininkas Charles Mansfield, 37 metų, iš Conon, supiaustė savo priešininko automobilio padangas. Už tai jis buvo nubaustas $25 ir atleistas iš tarnybos.

P. Naunčikas

PATARTINA VISIEMS ĮSIGYTI

NAUJA VALGIU KNYGA

Su Tarptautine Virtuve, su Stalo Etiketu ir Kitomis Informacijomis

kurią paruošė ilgametė "Keleivio" Moterų Skyriaus vedėja M. Michelsonienė. Knygoje sudėta apie pustrečio šimto įvairių receptų kaip gaminti įvairiausius valgius iš mėsos, žuvies, kiaušinių, kaip kepti įvairius pyragus ir ruošti gėrimus. Knygoje įdėta visokių naudingų patarimų apie virtuvės saikus, apie vitaminus, apie stalo etiketą ir panašius dalykus. Knygoje yra skyrius "tarptautinė virtuvė," kur paduodama apie šimtą įvairių tautų mėgiamiausių valgių. "Nauja Valgių Knyga" turi 136 puslapius. Ji parašyta aiškiai, visiems suprantama kalba. Jos kaina $1.25. Užsakymus jau dabar priimam. Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway :- So. Boston 27, Mass.

KĄ JIE SAKO

Viršuje kairėj krašto apsaugos sekretorius Neil H. McElroy, grįžęs iš ilgos kelionės Rytuose, pareiškė laikraštininkams, kad Amerikos pasaulinė karinė strategija bus pakeista, tikslu sustiprinti nekomunistinių kraštų vietines jėgas, kitaip sakant, kad tie kraštai patys būtų pajėgesni kariauti. Viršuje dešinėj išrinktasis Kalifornijos gubernatoriu demokratas Edmund Brown, atvykęs į Washingtoną, pasakė, kad jis nori būti gubernatoriu 4 metus. Apačioje buvęs prezidentas Hoover rodo medalį, kurį jis gavo iš National Institute of Social Service už didelius nuopelnus žmoniškumui. Apačioj dešinėj Amerikos delegacijos vadas Jungtinėse Tautose Henry Cabot Lodge ragina Jungtines Tautas skatinti taikų tarptautinį bendradarbiavimą erdve naudotis.

NEW HAVEN, CONN.

Vakaras geram tikslui

Amerikos Lietuvių Bendruomenės Apylinkės Valdyba, pilnai išlaikydama Lituanistinę mokyklą, jos naudai rengia lapkričio 29 d. linksmavakarį.

Programa įvairi ir įdomi. Pirmą kartą New Havene, buv. Lietuvos Valstybės Dramos aktorius (lietuviškas Bob Hope) Vitalis Žukauskas duos dar nematytą ir negirdėtą programą. Juokai iki ašarų seniems ir jauniems. Po programos bus šokiai griežiant New Haveno jaunių orkestrui. Be to, veiks pačių mokyklos mokinių tėvų suaukotas bufetas, skaniausi valgymai, geriausi gaivinantys gėrimai. New Haveno Apylinkės Valdyba kviečia visus lietuvius parengiman atsilankyti, linksmai ir kultūringai praleisti vakarą ir tuo pačiu paremti mažą lietuvybės žiburėlį — šeštadieninę lituanistikos mokyklą, kurios reikalams ir skiriamas visas šio parengimo pelnas. Šio linksmavakario pradžia 6 valandą vakaro.

K. Bagdonas

JAU IŠĖJO NAUJA KNYGA

AMERIKOS ĮDOMYBĖS

Parašyta S. MICHELSONO važiuojant pažiūrėti Amerikos. Joje aprašoma:

Apie kelionę Aliaskon; Vaizdai nuo Atlanto iki Pacifiko;
Darbininkų fabrikai Vakaruose: "Proletariato diktatūra";
Įspūdžiai iš Kalifornijos; Raudonmedžių imperija;
Apie Hollywoodo žvaigždes; Kaip lietuvis vyną daro;
Amerikos dykumos; Mirties klonis; Suakmenėjęs miškas;
Yellowstone Parkas su verdančiais šaltiniais, meškomis ir tt.;
Grand Canyon tarpeklis; Įspūdžiai iš Meksikos; Bulių kova;
Pas mormonus: jų tikyba, praeitis ir dabartis;
Ežeras, kuriame žmogus neskęsta;
Neišmatuoti Texas valstijos turtai;
Floridos vaizdai; Jaunystės šaltinis;
Kaip gyvena rezervatų indėnai; Nuostabūs požemių urvai;
Upė po žeme; Žuvys be akių. . .
Ir daug, daug kitų įdomybių! Su gražiais paveikslais.

Knyga jau išėjo. Užsisakiusiems knygą tuoj pat siunčiame. Kaina 75 centai.

"KELEIVIS"

636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

"KELEIVIO" SKAITYTOJAI!

Pirkit vaistus iš tikrai Amerikos valdžios pripažintos vaistinės

IDEAL PHARMACY

29 Kelly Square, Worcester, Mass.

Jei Jums reikia vaistų, kreipkitės į registruotą vaistininką Vytautą Skrinską, "Ideal Pharmacy" savininką. Čia išpildomi gydytojų receptai ir patarnaujama sveikatos reikaluose. Kreipkitės iš toli ir iš arti.

Mes siunčiame vaistus VISUR. Turime specialinių vaistų nuo džiovos ampulėse, vaistų nuo aukšto kraujo spaudimo, nuo reumatizmo, nuo širdies ir nervų ligų. Vaistai siunčiami VISUR. Rašykit mums visais sveikatos klausimais.

VYTAUTAS SKRINSKA. B. S. Reg. Phm.
Ideal Pharmacy vaistinės savininkas
ir Notary Public

BRIGEPORT, CONN.

Klube bus Naujųjų metų sutikimas

Lietuvių Klubas (407 Lafayette St.) rengia šaunų Naujųjų metų sutikimą su vakariene ir šokiais. Pradžia gruodžio 31 d. 8 val. vak. Pasinaudokite proga smagiai praleisti šių metų paskutiniąją dieną ir linksmai sutikti Naujuosius metus. Biletus iš anksto įsigykite iš klubo vedėjo P. Baranausko ir rengimo komisijos narių. Kaina $3.

Kviečia visus

Rengimo komisija

EAST HARTFORD, CONN.

Bus daugiau darbo

United Aircraft bendrovė praneša gavusi iš valdžios 23 milionų dolerių vertės užsakymų.

P. Naunčikas

Nelaimė ištinka, draugystė iškrinka.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS TALKA

Lietuvių Enciklpedijos Administracija skelbia paskutinę Lietuvių Enciklopedijos talką nuo š. m. spalio 15 d. iki 1959 m. balandžio 15 d. Talkos metu naujai L. E. užsiprenumeravusiems bus duodamos premijos.

Užsiprenumeravusieji nuo š. m. spalio 15 d. iki gruodžio 15 d. iš leidyklos nemokamai gauna: 1) Vinco Krėvės Raštus—pilną komplektą (komplektą sudaro 6 tomai, kurių trys tomai jau išleisti, o ketvirtasis spausdinamas; 2) Lietuvos žemėlapį ir 3) Jono Balio "Lietuvių Dainos Amerikoje".

Prenumeratoriai, kurie užsisakys nuo š. m. gruodžio 15 d. iki 1959 m. vasario 15 d., gaus pilną Vinco KrėvėsRaštų komplektą.

O tie, kurie užsiprenumeruos nuo 1959 m. vasario 15 d. iki tų pat metų balandžio 15 d., gaus Lietuvos žemėlapį ir Jono Balio "Lietuvių Dainos Amerikoje".

Jau išėjusius L. E. tomus naujieji prenumeratoriai gaus išsimokėtinai pageidaujamomis sąlygomis. Už vėliau išleisimus tomus mokama normalia tvarka.

Lietuvių Enciklopedijos leidimas nėra kieno nors asmeninis reikalas, o vaisius visų lietuvių sutelktinių pastangų, vaisius, deja, tik laisvajame pasaulyje gyvenančių lietuvių. Tad ir nuopelnai atitinkamai priklauso visiems tiems, kurie bet kuriuo būdu prie šio didelio darbo prisideda. Darbas kilnus, nes lietuvių tautos ir valstybės kančios ir vergijos metais, jis skiriamas jos garbei ir pasididžiavimui. Darbas prasmingas, nes skirtas ne tik mokytis ir praturtinti kiekvieno mūsų žinyną, bet yra būdas ir priemonė išlaikyti lietuvių kalbai ir lietuvybei.

Argi nėra didelis pasididžiavimas prieš laisvas tautas, kad pavergtos tautos vaikai, plačiai pasiskleidę priverstinėje emigracijoje, sutelktinėmis jėgomis sugeba tokį milžinišką darbą padaryti?

Ir Tu, Mielas pavergtos tautos Sūnau ir Dukra, prenumeruodamas L. E., esi tų sutelktinių jėgų dalininkas ir Tau, kaip ir visiems bendradarbiams ir talkininkams, priklausys būsimųjų mūsų tautos kartų padėka ir tinkamas įvertinimas.

Laukiame atsiliepiant.

Lietuvių Enciklopedija
265 C St., So Boston 27, Mass.
(Skelb.)

WORCESTERIO NAUJIENOS

Lietuvių Piliečių Klubo nominacijos

Lapkričio 10 d. buvo Liet. Pil. Klubo susirinkimas, kuriame nominuota kitų metų valdybos ir direktorių kandidatai. Į pirmininkus—dabar esantis pirmininkas William Dailida, ir buvusis pirmininkas Vytautas Skrinska. Į vicepirmininkus— dabar esantis vicepirm. Antanas Salasevičius (Savage), Antanas Šeškevičius ir Pranas Stepšys. Į sekretorius—Joseph K. Šalaviejus. Į iždininkus — Albert Manasas. Į finansų sekretorius —Vencent Vieraitis. Į II-sius finansų sekr.—Antanas Kraučialis, Charles Jankevičius ir John Burokas. Į iždo globėjus — Jonas Salaviejus (Jackie Kasper), Alfonsas Krusas ir Vincas Sutkus. Į maršalkas —Joseph Norkaitis, Kazys Pupka ir Kazys Pauliukonis. Į direktorius: Antanas Morkūnas, Joseph Zaparaskas, Motiejus Pajaujis, Vytautas Jankevičius, Joseph Pupka, Joseph Zaleskas, Joseph Salasevičius (Savage), Vytautas Morkūnas, Daniel Latukas (Lettie), Antanas Dailida, Jurgis Senkevičius, Adomas Bagushinskas, Teophilius Baravykas ir Charles Stenley. Į šeimininkus Leo Missunas.

Balsų skaitymo pirmininkui John Emkus, pavesta sudaryti skaičiuotojų štabą. Balsavimai bus gruodžio 7 d. nuo 1 p. p. iki 6-ių val. vakare ir gruodžio 8 d. nuo 6 p. p. iki 8 val. vak. Narių pareiga visiems ateiti balsuoti. Klubas yra didžiausia organizacija Worcesteryje, narių turi 1,200, tvarkosi demokratišku būdu.

Šiais metais lapkričio mėnesį suena 55 metai, kaip buvo klubas suorganizuotas. Nors klubo namas yra paimtas, bet dar nenugriautas. Pradėdami 56 metus rengiamės prie didelių iškilmių sutinkant naujuosius 1959 metus.

Sandaros pirmo apskrities konferencija

Ji bus lapkričio 30 d. 1 val. p. p. klubo salėje (12 Vernon gatvė). Vakare delegatų pagerbimui rengiamas šaunus balius, kuriame galės dalyvauti visi geros valios lietuviai. Ta proga bus paminėta 100 metų sukaktis, kai gimė lietuvių tautos didis patrijotas dr. Vincas Kudirka. Prelegentu nutarta kviesti Petrą Viščinį.

J. K. S.

Pagerbs V. Pigagą

Lapkričio 30 d. Sandaros 16-sios kuopos bankete bus pagerbtas į Massachusetts seimelį išrinktasis Vytautas Pigaga.

Vėl mūsų skaičius sumažėjo

Lapkričio 15 d. Notre Dame kapinėse palaidotas Juozas Juškevičius, 66 m. amžiaus, pirmojo pasaulinio karo veteranas.

Lapkričio 21 d. šv. Kazimiero kapinėse palaidotas Kazimieras Tamulevičius, 80 m. amž., palikęs tris sūnus ir dvi dukteris.

Bene ištižome?

Mūsų kolonijoje mėgstama paplepėti, bet didesnių darbų bijoma užsimoti ir vykdyti.

Štai kitos kolonijos mini dr. Vinco Kudirkos šimto metų sukaktį, o ką darome mes? Nieko. Vyrai, juk tai jau ištižimo ženklas, kad net savo tautos žymiųjų vyrų nebesugebame pagerbti.

Blogai ir čia

Seniau ir amerikiečių spaudoj mūsų reikalai rasdavo didesnį atgarsį, o šiandien beveik nieko. Kodėl lenkai vietos spaudoje gauna vietos savo veiklai atžymėti?

Baigė universitetą

Massachusetts universiteto mechanikos skyrių baigė Algirdas Basiulis ir Antanas Masiulaitis ir gavo mechanikos inžinieriaus diplomus.

Lietuva budo — gera knyga

Prano Šveikauskio dėka turėjau progos perskaityti Stepono Kairio knygą "Lietuva budo". Be galo puiki knyga!

O. Laukienė Floridoje

Mano giminaitė Ona Laukienė iš Baltimorės rašo, kad svečiuojantis pas Julią Styles Miami ir Lietuvninkus Orlandoj.

J. Bačinskas išvyko

Jonas Bačinskas, kelis mėnesius čia paviešėjęs, išvyko į saulėtą Floridą.

J. Krasinskas

STRATFORD, CONN.

Sikorskis atleidžia darbininkus

Sikorskio helikopterių įmonė atleidžia iš darbo 1,000 darbininkų ir tarnautojų, nes, esą, sumažėję valdžios užsakymai. Bus atleidžiama dalimis iki balandžio mėnesio. Sumažinimas liečia ir Bridgeporto skyrių.

P. Naunčikas

KUR BUVO PIRMOJI PADĖKOS ŠVENTĖ

Bendrai yra priimta nuomonė, kad pirmoji "Padėkos diena" buvo švęsta 1621 metais dabartinėj Plymouth, Mass., vietovėj. Bet ir šiandien tebėra tokių, kurie su tuo nesutinka ir tvirtina, kad ne čia prasidėjo ta dabar visu amerikiečių švenčiamoji šventė.

Lapkričio 23 d. net televizijos ir radijo programoj tuo klausimu ginčijosi trys vyrai.

Buvęs istorijos mokytojas John B. Fisher aiškino, kad Padėkos diena gimė Massachusetts valstybėje, o Richmond, Va., Times-Dispatch redaktorius Virginius Dabney įrodinėjo, kad ji prasidėjo Virginijoje, dabartinėj Berkeley vietovėj, gi jėzuitas McDermott stengėsi įtikinti, kad pirmieji tą šventę pradėjo švęsti Maine valstybėje apsigyvenę kolonistai.

Lietuvoje didžiausi miškai yra Varėnos - Druskininkų, kurie užima 106,000 hektarų (260,000 akerių).

Piktumu meilės neįgysi.

MOTERŲ SKYRIUS

Neužmirškime jaunimo

Lietuvių jaunimo didžiausias telkinys Vakarų Europoje — VASARIO 16 GIMNAZIJA — jau laukia Kalėdų. Nebetoli ta diena, kada šios gimnazjios mokiniai su mokytojais, susirinkę Kalėdų eglutėn, minės iš Tėvynės atsineštą prisiminimą ir viso krikščioniškojo pasaulio švenčiamą Kristaus gimimo sukaktį. Tada prie kalėdinių stalų, nors ir nematomi, bet mintyse pašaukti, sėdės broliai ir sesers, likę pavergtoje Lietuvoje, ir po pasaulį pasklidę Vasario 16 Gimnazijos rėmėjai.

Be įsipareigojimo Lietuvai ir be nuoširdžių santykių su laisvaisiais lietuviais bei jų organizacijomis negalima įsivaizduoti nei mūsų gimnazijos prasmės, nei jos įsikūrimo bei išsilaikymo. Ji yra keliaprasmis lietuviškai krikščioniško solidarumo kūrinys. Todėl joks viešas žodis neišreikš pilnai tos padėkos, kuri priklauso visiems giimnazijos geradariams. Jai pajusti ir suprasti reiktų pažvelgti į veidus ir širdis įvairių narių tos didelės šeimos — mūsų gimnazijos, — kai ji susispies prie stalų prisiminti Kalėdas. Deja, gimnazijos rėmėjai JAV — se, Kanadoj, Pietų Amerikoj ir Australijoj negalės tą dieną būti su mokiniais ir mokytojais, kad pajustų savo aukų prasmę lietuviškiems reikalams. Bet dėlto jų vertė nesumažės. Ji bus gyva širdyse ir lietuviško solidarumo istorijoj.

Žinome, kad ne vien mūsų gimnazija reikalinga lietuvių aukų. Todėl PLB Vokietijos Krašto Valdyba ir Vasario 16 Gimnazijos vadovybė jieško lėšų vokiečių visuomenėj ir jų įstaigose. Yra vilcių, kad pastangos bent ateinančiais metais neliks bergždžios. Bet ir tada gimnazijos išlaikymas pirmiausiai priklausys nuo lietuvių. Jų paramos ji ypač reikalinga dabar, kai sudaromos maisto ir kuro atsargos žiemai, kad mokiniai ir mokytojai nešaltų klasėse, kad po darbo turėtų sveiko maisto, o atvangos valandomis pajustų, kad artimo meilės darbai gyvenimą tobulina.

Kai Kalėdų proga žmonės skiria ir gauna specialių dovanų, tikime, kad laisvieji lietuviai neužmirš ir savo neturtingo vaiko — Vasario 16 Gimnazijos. O kiekviena paaukota markė ar svaras bus pakartotinis įpareigojimas jos mokiniams ir mokytojams geriau įvykdyti tuos tikslus, kurie yra nubrėžti Vasario 16 Gimnazijai. Stipri parama jai taip pat būtų vienas aktvaizdžių atsakymų Tėvynės pavergėjų propogandai, kuri pranašauja netolimą galą lietuvių kultūrai ir jos įstaigoms Vakarų pasauly. Paremiant lietuvišką jaunimą ir jo mokymui bei auklėjimui skirtą gimnaziją, būtų dar kartą patiūdyta, kad aukos dvasia yra tautinės gyvybės ir laisvės kurstytoja.

Dr. J. Grinius,
Vasario 16 Gimnazijos direktorius
K. Drunga,
PLB Vokietijos Kr. V - bos Pirmininkas

SAKO, PERDAUG ŽMONIŲ

Niekas šiandien nebeginčija, kad visa, kas gyva mūsų žemėj, turi dėl savo būvio, išsilaikymo kovoti ir kad silpnesnieji žūna, išnyksta. Seniai ginčijamasi dėl klausimo, ar ateityje žmonės pajėgs pasigaminti tiek maisto, kiek jiems reikalinga, nes, sako, žmonių daugėja sparčiau negu maisto kiekiai ir kad ateis diena, kada alkani kaip vilkai žmonės vieni kitiems gerkles išdraskys.

Per ateinančius 25 metus, sako, žmonių skaičius padidės 60%, o jau šiandien Tolimuose Rytuose maisto kiekvienam žmogui esama mažiau negu prieš antrąjį pasaulinį karą.

Tokios nuomonės yra ir nusipelnęs buvęs Harvardo universiteto ginekologijos (moterų ligų) profesorius dr. John Rock. Pasak jo, būtinai reikia sumažinti gimdymus, jei norima išvengti gresiančios dėl bado visuotinės "gyvuliškos kovos".

Jis sako, kad vien susilaikymo nepakanka. Jis priešingas yra ir abortams, kuriuos vadina "žmogžudišku veiksmu". Jo nuomone, turi būti surasti veiksmingi prieš apvaisinimą būdai, kurie būtų žmoniški, jei ne visuotini, tai labai plačiai pritaikintini ir kurie nekenktų kūnui. Yra mokslininkų, kurie tuo reikalu galvas laužo. Yra, žinoma, ir kitaip manančių.

R. M.

TRYS DIDELI DRAUGAI

Vienerių metų Lili Beham su savo Siamo (kairėj) ir persų veislės kačiukais.

81 METAM

Gražios saulėtos gijos vilionių,
Metais lydėtos bangos svajonių...
Svajonės jaunos vis nenurimstat,
Niekad nesenstat, niekad nemirštat...

Kas gi jus siunčia širdies gilybėn?
Kam gimdot viltį, duodat stiprybės?
Kas pasakytų, kas man atspėtų
Kodėl jūs sekat taku duobėtu?

Keliais slaptingais jūs atkeliaujat,
Retai teisingos, tankiai apgaunat.
Nei jus apglėbti, nei jus apimti,
Nei pažaboti, nei numarinti.

Bet jūs man mielos draugės-svajonės,
Jūs—palydovės mano kelionės!
Varge ir laimėj mane lydėjot,
Jaučiuos ir šiandien su jumis ne viena.

A. Liutkuvienė

ANELĖ LIUTKUVIENĖ

Didelė Keleivio bičiulė, gyvena Bridgewater, Mass., lapkričio 26 d. mini 81 metų sukaktį, bet tebėra judri, karts nuo karto atsilanko ir į mūsų įstaigą ir kiekviena proga tai Maikį atsimena, tai kam nors laikraštį išrašo. Seniau ji gana uoliai moterų skyriuje bendradarbiavo. Ir šiame numery spausdinamas jos eilėraštis. Gimtadienio proga linkime A. Liutkuvienei dar ilgų laimingų metų.

PIRMĄ KARTĄ PRAŠNEKO MOTERIS

Anglijos parlamentas susideda iš žemųjų ir aukštųjų rūmų. Paskutinieji vadinami lordų rūmais ir susideda iš diduomenės atstovų. Jų nariais tegalėjo būti tik vyrai, bet šiais metais į juos priimtos ir moterys. Jų dabar yra 4. Šiomis dienomis viena jų baronienė Elliot iš Harwoodo pasakė kalbą, kurioje pabrėžė, kad šituose rūmuose per 900 metų pirmą kartą girdimas moters balsas.

MEDVILNĖS KARALIENĖ

Visi turi savo karalienes, todėl ir Valley of Sun, Arizona, medvilnės rinkėjai išsirinko savo karaliene Pat Fackenthall, kuri, kaip matome, moka ir rankomis medvilnę rinkti.

KĄ MES PASAKYSIME?

Paprastai vyrai moteris laiko silpnesniais padarais, ir jei sakoma "silpnoji lytis", tai suprantama, kad kalba eina apie moteris. O štai Johannisburgo (Pietų Afrikoj) universiteto antropologijos (žmonių mokslo) profesorius dr. M. D. Jeffrey rašo, kad "moteris visais požiūriais yra tobulesnis sutvėrimas negu vyras".

Profesorius išskaičiuoja visą eilę moterų ypatybių, kurios patvirtina, kad tikrai ta "silpnoji lytis" yra pranašesnė ir už tą "stipriąją". Minėtas profesorius nurodo, kad:

1 Moteris gyvena ilgiau negu vyrai.

2 Berniukai vaikystėje yra silpnesni negu mergaitės.

3 Moterys greičiau priauga svorio negu vyrai.

4 Moterys ištvermingesnės, jos lengviau ir badą iškenčia.

5 Moterys lengviau pakelia visokius nepatogumus.

6 Moterų tarpe mažiau bepročių ir genijų (profesorius ir vienus ir kitus laiko nustojusius pusiausvyros). Tas rodo, kad moterų nervai netaip greitai suįra, kaip vyrų.

7 Savižudybių moterų tarpe yra mažiau.

Prof. Jeffrey nėra pirmasis, kuris pasakė malonių "komplimentų" moterų lyčiai. Jo tvirtinimai yra moksliški, naujoviški. Jis juos paremti gali skaičiais, statistika.

O mes pačios dažnai esame kitos nuomonės apie moteris negu prof. Jeffrey.

R. J.

TAUTINIŲ DRABUŽIŲ KONKURSAS

Kanados L. K. Moterų Dr-jos Montrealio Skyrius ateinantį pavasarį ruošia lietuvių tautinių drabužių konkursą. Jis kviečia visas Montrealio lietuves moteris, turinčias tautinius drabužius, būtinai konkurse dalyvauti, o neturinčias juos įsigyti. Nesvarbu, kad ne visu drabužiai bus premijuoti, kaip gražiausi, bet svarbu ko daugiau sutelkti tautiniais drabužiais pasipuošusių moterų.

SCOTTVILLE, MICH.

Mirė A. Žalienė

Spalio 31 d. mirė Agota Žalienė, 84 metų amžiaus, kilusi iš Raudėnų miestelio, Šiaulių apskr. Liko jos liūdintis sūnus Edward su šeima ir duktė Ruth Sofia Avery, gyv. Mildland, Texas.

IŠRAŠĖ KELEIVĮ

Ona Gustaitienė iš Georgetown, Ill., kartu su savo prenumerata atsiuntė taip pat V. Kasakaitis ir Jadvygos Nargelėnienės prenumeratas. Ačiū už malonų patarnavimą.

ĮDOMIOS ir NAUDINGOS KNYGOS Pačiam Skaityti ir Kitam Dovanoti

LIETUVA BUDO, Stepono Kairio labai vaizdžiai ir įdomiai parašyti atsiminimai, kaip Lietuva kėlėsi iš miego, geriausia dovana kiekvienа proga, gražiais kietais viršeliais, iliustruta, 416 puslapių, didelio formato. Kaina $5.50

DIEVŲ MIŠKAS, Balio Sruogos neišgalvotas aprašymas, ką jis ir jo draugai iškentėjo nacių koncentracijos stovykloje. 483 puslapiai. Kaina $5.00

TYLIAIS ATEINA RUDUO, Mariaus Katiliškio romanas. Ištisa Aukštaitijos kaimo tipų galerija. 334 psl., kieti viršai. Kaina $5.00

NEMUNO SŪNUS, Andriaus Valucko romanas iš 1935 metų Suvalkijos ūkininkų sukilimo prieš Smetonos diktatūrą, Pirma dalis 380 psl. Kaina $3.00

NEMUNO SŪNUS, Andriaus Valucko romanas antroji dalis, 426 puslapių. Kaina $4.00

ALTORIŲ ŠEŠĖLY, V. Putino-Mykolaičio romanas trijose dalyse. Autorius, pats buvęs kunigas, aprašo, kaip kunigas Vasaris išsižadėjo kunigystės dėl moterystės. Visos trys dalys įrištos į vieną knygą, kieti viršai, 631 puslapis. Kaina $6.00

LIETUVIŲ LIAUDIES MENAS, Lietuvių liaudies meninių formų plėtojimosi pagrindai, Paulius Galaunė, didelė knyga su daugybe paveikslų, geram popieriuje. Kaina $8.50

VALGIŲ GAMINIMAS, parašė Lietuvos namų ūkio agronomės: E. Drąsutienė, O. Radaitienė, E. Starkienė ir A. Sližienė. Didelio formato, su daug paveikslų. Kieti apdarai. Kaina $7.50

ANGLŲ-LIETUVIŲ KALBŲ ŽODYNAS, apie 20.000 žodžių, 368 puslapiai, redagavo V. Baravykas, pigiausias ir naujoviškiausias žodynas, kieti viršai. Kaina $4.00

SIAURUOJU TAKELIU, K. B. Kriaučiūno atsiminimai iš Lietuvos ir iš Amerikos gyvenimo. 178 puslp., įdomi knyga. Kaina .. $2.00

LENGVAS BŪDAS IŠMOKTI ANGLIŠKAI Geriausias vadovėlis norintiems angliškai mokytis; duoda ištarimą, angliškus pasikalbejimus. Kaina 75c

UŽADĖTINĖ, J. Titinio 15 įvairių trumpų pasakojimų, 180 puslapių. Kaina $2.00

BARABAS, Paer Lagerkvisto istorinė apysaka iš pirmųjų krikščionybės laikų Romoje, Palestinoje ir Kipre. Knyga laimėjusi Nobelio premiją. Kaina $2.25

ŽEMĖ DEGA, J. Savicko užrašai iš 1939 - 1945 metų, kurios autorius karo metais gyveno Prancūzijoje, pirmoji dalis 453 psl. Kieti viršai. Kaina $4.50

ŽEMĖ DEGA, J. Savicko užrašai antra dalis 414 psl. Kaina $4.50

ŽEMAITĖS RAŠTAI. Garsiosios mūsų rašytojos pirmojo karo metu Amerikoje parašyti vaizdeliai su rašytojos paveikslu, 128 puslapiai. Kaina .... 50 centų

AR ROMOS POPIEŽIUS YRA KRISTAUS VIETININKAS? Parašė kun. M. Valadka. Labai įdomi knyga. Kaina $1.20

EZARIS, Mirko Jesulič romanas trijose dalyse, kiekviena dalis po $2. Galima dalimis pirkti arba visas 3 knygas už $6.00.

NAUJA VALGIŲ KNYGA, M. Michelsonienės parašyta; 250 įvairių receptų, 132 pusl. Kaina $1.25

KOKIUS DIEVUS ŽMONES GARBINO SENOVĖJE. Dievų yra visokių įvairiuose kraštuose ir įvairiuose laikuose dievai buvo kitokie. Kokie buvo senųjų lietuvių dievai. Kaina $1.00

POPIEŽIAI IR LIETUVA. Kun. M. Valadkos parašyta knyga, 256 pusl. Kaina $2.50

KISS IN THE DARK, J. Jasmino anglų kalba sodrūs vaizdeliai, 80 pusl. Kaina kietais viršeliais $2, minkštais viršeliais $1.00

KLAIDŪ PAVĖSY, P. Abelkio romanas iš žemaičių Kalvarijos praeities. Kietais viršeliais, 467 puslapiai, kaina $4

TIESA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ, arba komunistų diktatūra faktų šviesoje. Trumpa bolševizmo istorija ir valdymo praktika. Labai daug medžiagos. 36 puslapiai, kaina 50c

MIRUSIOS SIELOS, M. Gogolio garsiausias veikalas, išvertė M. Miškinis. 290 pusl. Kaina....$3.25

Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:
KELEIVIS
636 East Broadway -:- So Boston 27, Mass.

MARIUS KATILIŠKIS

KAITRA

(Iš Terros išleistos knygos "Užuovėja)

(Tęsinys)

Ir žolynai tada rodos kitokie vešėjo. Bet va — piliarožės tebesistiepia, kur tai, praaugusios tvorą. Ir šalia jų, liepsnos liežuvėliais tvaska ciesoriaus karūna. Geltoni žieminiai jurginai, metų metais tebeželia iš to paties kelmo. O rūta, kaip žaliavusi.

—Seneli Seneli!.. —į Vaitiškio ausį vieversiu sucireno. Per viršų statinių tvoros pamatė vaiką ties Mikolienės kiemu. Jis leidosi tekinas juokingai kilodamas kojas.

—Eik pamažiukais... Nebėk, Petriuk, pavirsi!

—Žek, seneli, ką aš turiu! — šaukė iš toło, atkišęs rankutę. Jis taip skubino, jog nematė ramio katino, traukiančio skersai kelio. Katinas pasivėlė tarp kojų, vaikas knaptelėjo ant nosies. Bet tuojau kėlėsi, neišleisdamas nešulio, ir vėl bėgo.

—Žio, ir sugavai zuikį, — tarė senis, pasilenkęs ir išskėtęs rankas jo patikti.

—Il sugavau zuikį...— pakartojo tempdamas lūpą.

—Nu, nieko, Petriuk. Aš nudulkinsiu tavo kelneles. Neverk. Opa! Koks man vyras! Eche! — kėlėsi senelis ant peties. — O ką gi čia turi?

—Senelė davė,—kišo vaikas didelį straigės kriauklį.

—Senelė? Žiūrėk tu man — ta senelė...

—Iš misko palnesė.

—Tai senelė gera, jeigu taip. O tu gi žio, naujom kelnėm ir marškinėliais taipogi naujais, apvilktas.

—Jievutė pasiuvo. Jievutė gelesnė. Saldainių palnese Jievutė.

—O kas dar geras, Petriuk? — gudriai primerkęs akį, ūsu kutendamas, klausė Vaitiškis.

Vaikas išpūtė žandus ir sumirkčiojo, lyg prisikrėtęs akis. Netoli ašarų jau. Bet greitai atsiminė ir nudžiugo:

—Senelis gelas, — ir įnyko glostyti ūsus abiem rankom, kedenti juos pirštais.

—Nu jau, nu jau—matau, kad geras.

Einant pro šulinį, vaikas užsimanė gerti. Ant pažaliavusio lovio krašto, kur buvo girdomi arkliai, tupėjo vištos ir paėmusios snapais po gurkšnelį, sutartinai kėlė galvas aukštyn, ir jas taip laikė, kol vanduo nutekės.

—Geriau pieniuko, ką čia su vandeniu prasidėsi,—vedėsi vaiką kamaron, už priemenės, kur stovėjo puodynės su pienu ir grietine, pridengtos lentelėm ir prislėgtos akmenim, kad katės neišverstų. Sūriai, taukinės ir barštinės su batviniais ir gira, ir kitokia reikmenė, patamsyje ir vėsumoje.

Atsigėrę iki soties, susėdo ant suolelio trobos gale, nusilaistę pienu marškinius ir grietine išsitepę burnas.

Ratų sutrintose kelio dulkėse, žymėjo basos vaikų pėdos. Iš pagriovių, tvoras perpynusios karklavijos ir vargo rožėlės, gožėsi ant kelio ir medžių šakos tirštai susigavusios, sunkiai švarinosi iš viršaus. Po jomis buvo vėsu, kaip seklyčioje. O šalia žydėjo darželis:—pilnaviduris putinas ir kreivašakis miškinis šausviedis, sutaškytas rausvais žiedų lašeliais. Levendrų krūmas grandino pumpurus. Vietomis jie jau žiojosi, praplyšdami baltais, kaip vaiko šypsena, lapeliais. Ant kiečio viršūnės suposi žvali bitlesė, snapu pašydama sparnų plunksnas. Ji šoktelėjo į orą, smego žemyn ir pranyko už tvoros, sukandusi snape vabalą. Medžių lapai tik-tik judėjo. Spinduliai smelkėsi pro juos, mirguliuodami auksu. Ir ant žemės jų dėmelės krebždėjo, tarum aplink skruzdėlyną.

Ant klėties stogo nugulusių karvelių eilė, staiga suplakė sparnais. Jie metėsi aukštyn, užlūždami sklido šonus ir į žemę. Vištos, sparnus paleidusios pavėsyje, šiltos, išpurentos žemės duobutėse, neramiai sukarkė. Gaidys riktelėjo ir galvą pakreipęs taip, jog skiauterė ir pavarukai nudribo, klausėsi. Pačiame karvelių tiršume, šmėkštelėjo juodas šešėlis.

—E, vanagas, bjaurybė! Žio, rodos nepagavo... Tik plunksnos surūko!.. — sekdamas už medžių dangaus mėlynę, barėsi Vaitiškis.

Bjaulybė vanagas. O kam jis kalvelius pesa?—pasibarė ir Petriukas, žiūrėdamas ten, kur senelis.

—Nedoras paukštis. Vis, mat, ant gatavo. Lupa jis ir vištas—tik paduok. Karvelis, tai bent gražus pažiūrėti, ir niekam kliaudies nedaro. Nebent stogus gadina.

Vaikas vėlėsi aplink kojas, vartėsi po žolę ir nubėgdavo iki vartų besivydamas peteliškę. Žvirbliai čirškė, lyg pavasarį, keldami žabuose vestuves. Ir ypatingai jie kliaugė Dargužio vinkšnoje. Patsai didžiausias medis Gružiškėse buvo ta vinkšna. Pašaknėje trimis glėbiais neapimama, gumbuota, nusivijusi virvėmis ir gyslomis. Ir nuspardyta perkūno, nežiūrint, kad jos tarpušakėse ant įkeltų akėčių, jau nebežinia kada, gandrai susikrovė lizdą. Gerą vežimą šakų ir žabų suvilko gandrai, pavasariais taisydami ir lopydami. O ga-

Nukelta į 7 psl.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Alou, Maik!

—Labas, labas! Kas naujo?

—Naujienų, vaike, yra daug. Pasipylė kaip iš gausybės rago. Ir visos geros! Jesse.

—Bet aš negirdėjau nieko gero, tėve. Demokratams laimėjus mūsų valstybėj rinkimus, tuoj pradėjo brangti pragyvenimas. Tų politikierių sudaryta pieno kontrolės komisija įsakė jau pakelti pieno kainą—po 9 centus art pusės galiono.

—Maiki, aš pieno negeriu, tai jo pabrangimas manęs nebaderiuoja. Kad tik alus nepabrangtų.

—Tai ką tėvas vadini gerom naujienom?

—Viena gera naujiena yra ta, Maiki, kad naujas popiežius pakėlė Bostono Kušingą į kardinolus; dabar jis turės tik nuvažiuoti Ryman raudonos kepurės pasiimti.

—Bet jis ne mūsų tautos, tėve, tai ko čia lietuviams džiaugtis?

—Bet jis mūsų vieros.

—Na, o kas daugiau gero?

—Kita linksma naujiena yra tokia, Maiki, kad aš laukiu medalio iš Čikagos.

—Iš tikrųjų?

—Jes, Maiki, galėsiu prisisegti dar vieną ordiną.

—O kas jį duos ir už ką?

—Jį duos man Strielčių Tarba, vaike.

—O kas ta "strielčių tarba", tėve? Aš tokios dar negirdėjau.

—Ji, vaike, pati biskį kitaip save vadina — "Šaulių Žvaigždės Taryba", ar kaž kaip kitaip; ale aš išfigeriavau, kad geriausia jai fitina Strielčių Tarbos vardas. Tai yra buvusi Lietuvos Strielčių Susaidės načalstva. Lietuvoj ji buvo labai krabra ir labai mandravojo, ale kai išgirdo, kad ateina bolševikai, tai pabėgo. Atbėgę Amerikon, tie krabrūs vyrai nutarė ir čia sudaryti tokią susaidę, kad turėtų ką komandavot. Ta jų susaidė išperėjo Čikagoj vaiką ir pakrikštijo jį Strielčių Klubo vardu, o tas klubas pagimdė kitą vaiką, kuriam buvo duotas moteriškas vardas: Strielčių Medalių Tarba. Iš tos Medalių Tarbos dabar yra dalinami visokiems veikėjams ordinai. Girdėjau, kad yra paznočyta jau apie du tuzinai vyrų, kurie tokius medalius gaus. Taigi tu, Maiki, paimk alupką ir parašyk tiems strielčiams paviestką, kad jie ir manęs neužmirštų. Parašyk, kad prisiųstų vieną ordiną ir Čaliui Maslionkai.

—O kas jis toks?

—Jis, vaike, yra pažistamas mano bučeris. Dzūkas, ale fain vyras.

—Bet už ką jam ordinas?

—Nu, už lietuvybės palaikymą, ar nežinai?

—O ką jis daro lietuvybei palaikyti?

—Jis, Maiki, padaro gerų lietuviškų kilbasų.

—Ar tai lietuvybės palaikymas?

—Nu, o kaip tu rokuoji? Kaip tu surengtum lietuvišką pokylį, jeigu nebūtų kilbasų? Ne, Maiki, be kilbasų išeitų ne pokylis, o mizernas lietuvybės nuosmukis. Taigi aš ir sakau, kad kilbasnikui Maslionkai, už tai, kad savo kilbasom palaiko Amerikoje lietuvybę, reikia duoti gerą medalį—ir jam, ir man!

—Tėve, mes esam lietuviai ir visi norim lietuvybę palaikyti, tik jau ne "kilbasom" ir ne medaliais.

—Olrait, tai pasakyk, kaip tu ją palaikytum be kilbasų?

—Lietuvybei palaikyti, tėve, reikalinga lietuviška kultūra, o ne dašros. Reikalingi laikraščiai, knygos, lietuviškos dainos, muzika, koncertai, vaidinimai, suvažiavimai, organizacijos ir t.t. Susipratęs lietuvis gali būt ir tas, kuris dešrų visai nevalgo. Pavyzdžiu gali būt kad ir buvęs Lietuvos prezidentas Smetona: jis geriausia mėgdavo svetimus produktus, rusišką kaviarą ir prancūzišką konjaką, o vis dėlto tautininkai laikydavo jį tautos vadu.

—Maiki, kaip aš dabar žiūriu, tai tautininkai turėjo didelį misteiką, ba Smetona nebuvo tikras mūsų tautos vadas. Jis man nei medalio neprisiuntė. Jis norėjo būt prancūzas. Jis gerdavo prancūzišką konjaką, nešiodavo prancūziškas dryžas kelnes ir šilkinį kepeliušį. Atsimenu, sykį jis pasakė per radiją net prancūzišką prakalbą Amerikos lietuviams. Tos jo kalbos nesuprato nei lietuviai, nei prancūzai, ale Smetona vistiek parodė prancūzišką panaberiją. Bet kas iš tos panaberijos išėjo? Begerdamas prancūzišką konjaką, pragėrė visą Lietuvą ir turėjo pats iš jos bėgti. O jeigu prancūzų nepamėgdžiotų, jeigu vietoj dryžų kelnių būtų užsimovęs overauzėm ir būtų gyvenęs su razumu, kaip visi Lietuvos žmonės, tai bėgti gal nebūtų reikėję. Ai beč jur laif!

—Tėvui irgi reikėtų truputį daugiau proto. Nors ant senatvės turėtum susiprasti ir juokingų medalių neieškoti. Tokiomis tuštybėmis mėgsta puoštis tiktai diktatoriai, kuriuos gyvenimo progresas šluoja į šiukšlyną. Mūsų Amerikoj medaliai jau baigia eiti iš mados. Štai, Eisenhoweris yra galingos valstybės galva, ir prie to dar didelis generolas, laimėjęs antrąjį pasaulinį karą, o ar tėvas matei jį kada nors medaliuotą?

—Tai kodėl Čikagos strielčiai dabar dalija medalius?

—Jeigu jie turėtų daugiau sveiko demokratiško proto, tėve, jie tokiais niekais nežaistų, kaip maži vaikai. Jų medaliai daro lietuviams tiktai gėdą, nes parodo, kad pas mus yra dar tokių nesubrendusių žmonių.

—Jeigu tu taip šneki, Maiki, tai gudbai!

Hitlerio palikimas

V. KIMANTAS

Vakarų Vokietijoje, Heseno provincijoje yra mažas, bet ramus, gražiai tvarkomas miestelis Arolsen. Daug kas vokiečių mėgsta rudeniop pabūti čia poilsio, nes laukų, kalnelių ir giraičių supamas Arolsen yra laikomas patraukliu "oro kurortu". Žaliais plotais turtingo Arolseno pačioje didžioje gatvėje, gretimai su seniau statytu kurhauzu pokariniais metais atsirado nauji trijų augštų rūmai, moderniai statyti ir skirti netolimos praeities reikalams.

Kas rytas nustatyta valanda į tą namą sugurmi šimtai tarnautojų, vyrų ir moterų ir, atrodo, ne vienos tautybės. Tai yra visuomeninė įstaiga, vienintelė visam pasaulyje, — tai yra **Tarptautinio Jieškojimo Tarnyba.** Sutardamas su Vokietijos vyriausybe, Tarptautinis Raudonasis Kryžius įsteigė tą tarnybą 1952 metais, ir jos uždavinys,—surinkti galimai visas žinias apie hitlerinio režimo aukas ir tas žinias tiekti visiems, kas tik jų būtų reikalingas. Žinios buvo renkamos per eilę metų. Renkamos pirmoje eilėje pačioje Vokietijoje, kartu visur, kur siekė Hitlerio režimo darbai,—Prancūzijoje, Belgijoje, Olandijoje, Italijoje ir Rytuose. Sunkiau buvo gauti žinių iš už geležinės uždangos. Surinkta visi galimi dokumentai apie kalintuosius bei kitaip nukentėjusius iš kacetų, kalėjimų, ligoninių, darbo lagerių ir kitų įstaigų, kurios turėjo reikalo su Hitlerio režimo aukomis. Paaiškėjo, kad tų dokumentų būta netikėtai daug, nors jų dalis buvo sunaikinta, kaikuriais atsitikimais pačių Amerikos karių, kai kalinius liuosavo iš kacetų.

Dabar viskas, kas žinių iš betkur rasta, jau sutvarkyta, — surašyta, suskirstyta, suregistruota, sudarytos nukentėjusių asmenų kartotekos ir pačios kartotekos surūšiuotos. Kartotekų yra kelios. Pagrindinėje yra surinktos žinios apie visus asmenis, kurie vienu ar kitu būdu buvo nuo Hitlerio režimo per visą jo buvimo laiką nukentėję. Toje kartotekoje yra apie 20 milionų vardų. Iš tos pagrindinės kartotekos yra atrinktos kelios specialios. Yra atskira kartoteka buvusiųjų Hitlerio kacetuose Vokietijoje ir Vakarų kraštuose. Joje yra pustrečio mil. vardų, bet tai nėra visi, kacetus perėję. Trūksta daug žinių iš kraštų už geležinės uždangos, iš dalies ir iš pačios Vokietijos. Vokietijoje ir Hitlerio okupuotuose kraštuose buvo įrengta apie tūkstantis kacetų, jų tarpe pagarsėję vėliau visam pasaulyje Dachau, Buchenwald, Auschvitz ir dešimtys kitų.

Antrą režimo aukų grupę sudaro buvusieji kalėjimuose, sunkiųjų darbų kalėjimuose, darbo stovyklose, lageriuose. Tos grupės kartotekoje yra vėl apie pustrečio miliono vardų. Tokių kankinimo ir žudymo vietų buvo pas Hitlerį apie 1,100, —beveik kiekvienam Vokietijos mieste ir už Vokietijos ribų. Ir Lietuvos kalėjimai per tris vokiečių okupacijos metus buvo nacių žinioje.

Trečią nukentėjusiųjų grupę sudaro prievarta vežti Vokietijon iš įvairių kraštų žmonės priverstiniams darbams, arba vadinamieji "savanoriai". Tos grupės kartotekoje yra taip pat pustrečio mil. vardų. Jų tarpe nėra tų, kurie buvo nacių imami darbams vietoje, — Pabaltijo kraštuose, Lenkijoje, Ukrainoje, Vengrijoje, Čekoslovakijoje, rusų belaisviai, — ir vietoje buvo sunaikinti. Jų buvo taip pat milionai. Į jokias kartotekas nepateko žmonės, nacių vietoje išžudyti karo eigoje. Kaip ir kiek jų buvo žudoma, gavome matyti ir mes Lietuvoje. Bet tas pats vyko Latvijoje, Estijoje, Lenkijoje, Ukrainoje, okupuotos Rusijos dalyse ir Vakarų kraštuose. Arolseno kartotekose surašyti 8 milionai vardų tėra nužudytųjų dalis.

Kokiu būdu "Tarptautinis Jieškojimas" Arolsene galėjo surinkti vis tik netikėtai daug žinių karo viesulo nusiaubtam krašte ir tai tokių, kurios buvo Hitlerio režimo neįsivaizduojamo žvėriškumo nepaperkamais liudytojais? Padėjo tai, kad kacetuose, kalėjimuose ir kitose žmonių naikinimo įstaigose ir pas Hitlerį buvo "prūsiška" tvarka, — visi kaliniai ar šiaip nacių prievarta laikomi būdavo surašomi su vokiečiui būdingu tvarkingumu į knygas ir jose sąžiningai buvo pažymėtas visas suimtojo eitas erškėčių kelias iki dujų kameros, šūvio į pakaušį, iki bendros nužudytųjų duobės ar ir išlikus gyvam. Viskas buvo surašyta nuo pat suėmimo valandos, pažymint iki minutės tikslumo laiką, kada žmogus buvo nukautas. Ypač yra baisios kacetų knygos. Tik vienam Theresienstad miesto lageryje surašytą į jį patekusiųjų 139,606, gi 1945 metais, atėję juos paliuosuoti amerikiečiai terado 17,000. Atrodo, Hitleris buvo visai tikras galutinio savo laimėjimo.

Dabar "Tarptautinis Jieškojimas" virto Hitlerio darbų liudytojas ir jų teisėjas. Kai pokarinės Vokietijos parlamentas, prisiimdamas ne tik moralinę, bet ir materialinę atsakomybę už Hitlerio laikų siautėjimą, nutarė atlyginti visus nukentėjusius ar žuvusiųjų artimuosius, Arolseno įstaigos išduodamos informacijos apie nukentėjusius yra laikomos neginčijamais dokumentais. O be to į Arolseną kreipiasi žinių šimtai tūkstančių iš visų beveik pasaulio kraštų. Kasdien įstaiga gauna apie 300 laiškų su užklausimais. Šiais metais jų laukiama 250,000. Į visus paklausimus įstaiga rūpestingai atsako. Daugumoje atsitikimų galėjo suteikti prašomų žinių, kai jų neturėjo, trumpai parašydavo: "No information".

Arolseno įstaigoje dirba apie 250 tarnautojų; jų kas penktasis yra buvęs kacetininkas, žmonės įvairių tautų ir kraštų, — čekai, vengrai, prancūzai, belgai, olandai, rusai, lenkai, gal vienas kitas lietuvis; daugiausia vokiečių. Tie žmonės atrodo kiek kitaip, kaip dirbą paprastose įstaigose: jų veidus žymi savotiško susikaupimo gal ir liūdnumu žymėtos rimties bruožas, —tiek žmogaus patirto žiaurumo ir kančių slypi jų kasdien vartomose kartotekose. Ir be to jų įstaigos vestibiulyje ant baltos sienos yra nupieštas simboliškas, kančių suvartymo žmogaus paveikslas ir po jo septyniolika kalbų padėtas dviejų žodžių parašas: "Niekuomet daugiau".

Tie žodžiai reiškia nuoširdžią vokiečių tautos, gal ir Vakarų priesaiką nebekartoti Hitlerio metų baisybių. O kaip bus su Stalino palikimu, "kraujo draugyste" susirišusio su Hitleriu ir milionus žudžiusio jau be su prūsišku kropštumu vedamų knygų? Ir kaip su Stalino palikoniais? Kiek dar dešimtmečių reikės laukti, kad netoli Maskvos išaugtų "Tarptautinė Jieškojimo Tarnyba", kad ir su nevisai pilnomis kartotekomis?

SVARBU NACIŲ NUSKRIAUSTIEMS

Lietuvos Generalinis konsulatas New Yorke primena, kad 1958 metų gruodžio 31 dieną baigiasi laikas patiekti Vokietijos įstaigoms reikalavimus pasiremiant Vokietijos atsilyginimo įstatymu.

Tas įstatymas numato piniginį atlyginimą už kilnojamąjį turtą, kuris nacių buvo neteisėtai konfiskuotas srityse, esančiose už dabartinės Vakarų Vokietijos ribų ir vėliau nugabentas į Vakarų Vokietiją arba Berlyno miestą.

Asmenys, kurie gyvena ne Vokietijoje, smulkesnių žinių ir pareiškimams formų kreipiasi į artimiausią Vokietijos konsulatą. Jungtinėse Amerikos Valstybėse Vokietijos konsulatai veikia šiuose miestuose: New York, N. Y., Chicago, Ill., Boston, Mass., Detroit, Mich., Philadelphia, Pa., Cleveland, O., Los Angeles, Cal., San Francisco, Cal., New Orleans, La., Atlanta, Ga., Dallas, Tex., Houston, Tex., Kansas City, Mo., Minneapolis, Minn., Norfolk, Va., Seattle, Wash.

Visi nori mokėti, bet ne visi nori mokytis.

MINI SAVO 116-jį GIMTADIENĮ

Civilinio karo veteranas (pietiečių pusėj) Walter Williams iš Houston, Texas, mini savo 116-jį gimtadienį. Ta proga jo duktė pasveikino jį milžinišku tortu ir cigaru. Be Williams dar yra gyvas antras to karo veteranas John Salling, 112 metų.

JUOKAI

Churchill ir karpiai

Prancūzijai pasidavus Hitleriui, krašte nupuolęs ūpas buvo geriau palaikomas įvairiais anekdotais, negu sausa propaganda. Štai čia vienas tokių anekdotų, kurie stiprino prancūzų viltis laimėti ir vėl būti laisviems.

1940 metų liepos mėnesį Hitleris pakvietė Churchill į Paryžių slaptos konferencijos. Churchillis atvyko lėktuvu ir iškilmingai buvo palydėtas į Fontainebleau pilį, kur Hitleris su Mussolini laukė jo stovėdami prie gražaus karpių prūdo.

Hitleris trumpai pareiškė atvykusiam Churchilliui:

—Anglija baigta. Pasirašyk Tamsta kapituliacijos dokumentą ir rytoj Europa galės džiaugtis taika.

—Man labai gaila, bet aš negaliu pasirašyti, nes nesutinku, kad mes karą pralaimėjome,—kalbėjo Churchillis.

—Po velnių! — sušuko Hitleris, trenkdamas kumščiu į stalą, — tik pažiūrėk į esamą padėtį.

Churchill ramiai gėrė arbatą ir tarsi nenorėdamas pasiūlė: "Mes Anglijoje dažnai ginčus išsprendžiame lažybomis. Jei Tamsta sutiksi susilažyti su manimi, galėsime greitai karą baigti".

—Kokios tos lažybos? — nekantriai paklausė Hitleris.

—Tamsta matai tuos karpius prūde. Susilažysime, kad kas pirmas sugebės sugauti vieną iš jų be meškerės ir be tinklo, tas laimės karą.

—Sutinku, — atsakė Hitleris, ir nelaukdamas ženklo pradėti varžybas, paleido iš revolverio tiek šūvių, kiek kulkų turėjo, į didžiausią prūde karpį, bet šis ramiai nuplaukė toliau, nes per vandenį kulkos jo nepasiekė.

—Visa viltis dabar tu, Benito! Visi žino, kad esi geras plaukikas. Nerk!. — kreipėsi Hitleris į Mussolini.

Mussolini nusimetė mundurą ir netrukus vandeny gainiojosi karpius.

Bet veltui. Galų gale nuvargęs ir nesugavęs nė vienos žuvytės, Benito išlipo į krantą.

—Dabar Tavo eilė, Churchill, pažiūrėsime, ką tu pataikysi,—pašiepdamas kalbėjo Hitleris.

Churchillis neskubėdamas atsisėdo ant žolės, užsidegė cigarą ir palengva pradėjo arbatiniu šaukšteliu semti vandenį. Hitleris sekė jį išplėstomis akimis ir po kurio laiko paklausė:

—Ką Tamsta po šimts pypkių darai?

—Tai truks ilgai, — atsakė Churchillis, nesustodamas vandens semti,—bet karą mes laimėsime.

BERLIN, CONN.

Sulaikė jaunus plėšikus

Lietuvis policininkas Gerdis (Gerdauskas) sulaikė du jaunamečius plėšikus iš Newington, kurie buvo įsilaužę į Finn krautuvę.

Nugabenti į policiją, jie prisipažino įvykdę kelis krautuvių, restoranų ir kt. apiplėšimus, pas juos atrasta kelių šimtų dolerių vertės vogtų daiktų.

P. Naunčikas

OLD TIME, CONN.

Nusinuodijo gydytojas

78 metų gydytojas Ellis K. Devitt per klaidą prarijo nuodų žirnelį ir nusinuodijo. Jis buvo nuvežtas į New London ligoninę, bet ir ten nebegalėjo jo gyvybės išgelbėti.

Dr. Devitt prieš 2 savaites buvo gydytojų draugijos pagerbtas už jo ilgų metų darbą.

P. Naunčikas

BUVĘ MOKINIAI PADĖKITE!

Šiaulių gimnazijoje ilgus metus mokytojavo Jaroslavas Rimkus. Bolševikai jį su šeima išvežė į Sibirą. Žmona ir vaikai ten mirė, o jis pats sugrįžo į Šiaulius be sveikatos, beveik aklas. Jis reikalingas pagalbos. Be abejonės, jo mokinių bus ir Keleivio skaitytojų tarpe. Padėkite savo buvusiam mokytojui!

Aukos prašoma siųsti šiuo adresu: Ona Zailskienė, 19-34 So. 48 St., Cicero 50, Ill.

NUŠOVĖ BANKO VIRŠININKĄ

Pereitą savaitę banditai užpuolė Queens banką (Brooklyne), nušovė jo viršininką, pašovė vieną banko klijentą ir, pagrobę $10,000, pabėgo.

Iš Pavergtos Lietuvos

Ir Lietuvos rašytojai priversti smerkti Pasternaką

Maskvos įsakyti ir Lietuvos rašytojai turėjo susirinkti ir pasmerkti Nobelio premiją gavusi rašytoją Pasternaką, kuris nuo jos buvo priverstas atsisakyti.

Štai kelių rašytojų pasisakymai. V. Reimeris: "Nobelio premija Pasternakui yra tie 30 Judos grašių, kuriuos užmokėjo reakcija už jo nešvarius pasitarnavimus".

J. Baltušis: "Aiški tarptautinės reakcijos provokacija.

E. Matuzevičius: "Jo romanas "Dr. Živago" nukreiptas prieš socializmą, prieš tarybinę liaudį".

Alg. Baltakis: "Šlykščiu išdaviko keliu nuėjo Pasternakas".

Panašiai pasmerkė Pasternaką A. Drilingas, A. Venclova, K. Kubilinskas, E. Mieželaitis, M. Sluckis. Net ir Putinas - Mikolaitis turėjo prie to apspiaudymo prisidėti.

Lietuvos rašytojų priimtoj rezoliucijoj pritariama Pasternako pašalinimui iš tarybinių rašytojų gretų.

Elta rašo, kad, esamomis žiniomis, Pasternako tėvai yra kilę iš Lietuvos.

Lėktuvai iš Vilniaus

Nuo lapkričio 1 d. iš Vilniaus du lėktuvai kasdien išskrenda į Maskvą, po tris kartus per savaitę į Rygą ir Leningradą, į Odesą, į Minską, į Lvovą, du kartu į Varšuvą.

Atkasa ir pertvarko Kauno pilį

Pasirodo, kad Kauno pilis senovėje buvusi daug platesnė, galingesnė negu anksčiau manyta. Atkasti įstiprinimai su angomis, pro kurias senovės lietuviai šaudė patrankomis. Kai kryžiuočiai pilį sugriovė, lietuviai ją atstatė dar stipresnę. Rasta daug įdomių iškasenų. Ištisi sandėliai prikrauti įvairių koklių, indų, ginklų liekanų. Vieni lietuviški, kiti iš kitur atgabenti. Rasta ir užmūrytų žmonių palaikai. Pilies kasinėjimams vadovauja archeologas Karolis Mekas.

Rusai viršininkai

Vilniaus įgulos viršininkas dabar yra gvardijos pulk. Martynovič, o įgulos komendantas papulk. Sidelnikov.

Kauno elektrainės statyba sunkiai vyksta

Tiesa rašo, kad elektrainės statyboje pasireiškia daug trūkumų. Žemės darbai vyksta sėkmingai, bet su betonavimu tikra bėda. Kai esą cemento, trūkstą armatūros arba darbininkų. Kai esą darbininkų, trūkstą cemento ir t.t.

Iš Lietuvos į Sibirą ir atgal

PASAKOJA ATVYKĘS IŠ LIETUVOS

(Tęsinys)

(E) 1955 metais išvežė grupę kalinių iš Džezgazgano į Karagandą. Iš karto patekome į 16-jį kalėjimą. Čekistai bandė mus užsiundyti kriminaliniais kaliniais, bet pastarieji, sužinoję, kad mes iš Džezgazgano, atitolo. Be to, paskutiniu laiku jau ir kriminaliniai kaliniai stengėsi su politiniais kaliniais vengti konfliktų.

16-me kalėjime buvo patalpinti du išprotėję lietuviai. Kas jie ir iš kur, sužinoti nepavyko. Vienas vis šaukė per kameros langą: "Jėzau, Marija, už ką Jūs man galvą daužote?" Tai, be abejo, čekistų teroro aukos.

3,000 lietuvių Karagandoje neleido į Lietuvą grįžti

Pati Karaganda tikras kalinių miestas. Mieste ir artimiausiose apylinkėse buvo apie 120,000 kalinių, politinių ir kriminalinių. Mieste gyveno daug tremtinių, ypač čečėnų, ingušų, Krymo totorių, vokiečių, ukrainiečių ir kitų. Lietuvių buvo priskaitoma iki 3,000. Tai buvo daugumoje politiniai kaliniai, "atlikę bausmę". Jų neleido į Lietuvą grįžti.

Karagandos stovyklose režimas stipresnis, kaip Džezgazgane. Ir santykiai tarp tautybių nebuvo tokie glaudūs, bet paskutiniais metais susidūrimų neįvyko. Lietuvių ir ukrainiečių santykiai taip pat buvo geri. Stovyklose buvo ne mažai korėjiečių, japonų, kiniečių, iraniečių ir kitų. Būdinga tai, kad iraniečiai visi buvo komunistai, ar net raudonosios vyriausybės šiauriniame Irane nariai (kol toji sritis buvo po komunistų įtaka), kurie kartu su rusų kariuomene pasitraukė 1946 metais iš Irano.

Karagandos lietuviai organizuotai švenčia Kalėdas

1955 metais Karagandos lietuviai stovyklose pirmą kartą atšventė organizuotai Kalėdas III-je stovykloje Kalėdų šventėje dalyvavo apie 130 lietuvių ir 20 kitų tautybių atstovų, kuriuos lietuviai pakvietė. Stovyklos administracija iš karto nekliudė švęsti, nors organizatoriai vėliau nukentėjo...

1954 m. visose stovyklose buvo organizuotos taip vadinamos "aktyvo tarybos" iš kalinių tarpo. Jas organizuodami čekistai lyg norėjo parodyti, kad kaliniai turi savivaldą stovyklos viduje. Į tarybas buvo parenkami čekistams patikimi žmonės. Jų užduotis buvo palaikyti darbo drausmę kalinių tarpe.

1955 metais stovyklos "aktyvo" pirmininką kaž kas sunkiai sužeidė. Aišku, vėl nukentėjo "lietuviški nacionalistai" ir ukrainiečių "banderovcai", nes, anot pirmininko, tik jie galėję tai padaryti.

Mus išveža į Mordaviją

Ir vėl etapai. Šį kartą mus veža į Mordaviją. Karabaso stotyje susodina po 90 žmonių į vieną gyvulinį vagoną, vadinamą "pulmaną". Vietos visiems neužtenka, todėl miegame pamainomis. Vienas net nejautė, kaip jam per naktį plaukai prie sienos prišalo. Šaltis siekė iki 50 laipsnių. Aštuonias paras išbuvome vagonuose ir pagaliau atvykome į Mordaviją. Kai kurie iš senesniųjų, išlipę iš vagono į šviežią žiemos orą, apalpo ir juos nunešė su neštuvais.

Stovykla yra miškuose ir kaliniai dirba radijo dėžių (futliarų) fabrike. Dirba daugumoje invalidai be rankų, be kojų. Režimas stiprus, atlyginimas menkas. Kalinys gauna už mėnesio darbą 20 iki 60 rublių. Stovyklos viršininkas kapitonas Biriukovas jautėsi lyg mažas karaliukas.

Stovykloje vyrauja savotiški įstatymai. Kaliniams draudžiama susirinkti didesnėmis grupėmis, draudžiama vaikščioti takais, kuriais vaikščioja čekistai. Jei kalinys pereina draudžiamu taku — penkios paros karcerio. Tačiau ir čia despotizmas pamažu nyko, nes atvykę energingesni kaliniai iš Uralo ir Karagandos apvertė viską aukštyn kojom.

Peržiūrės bylas. Paleis ar nepaleis?

Tuo tarpu pasklido gandai, kad yra išleistas įsakas dėl bylų peržiūrėjimo politiniams kaliniams.

Taip vadinamas Dubravlag Mordavijoje apėmė 18 stovyklų, kurių skaičiuje 4 moterų stovyklas, kurios dirbo kariuomenės siuvykloms.

"TSRS Aukščiausios tarybos komisija byloms peržiūrėti" atvyko į Mordaviją balandžio mėnesio pabaigoje. Visa vasara praėjo nervuotame įtempime —paleis, nepaleis. Pagaliau liepos mėnesį komisija atvyko ir į mūsų stovyklą ir pradėjo peržiūrėti bylas. Per dieną praleisdavo maždaug 40 žmonių, o stovykloje buvo priskaitoma 1,500.

Komisijos sudėtyje dalyvavo mažiausia vienas Aukščiausios tarybos deputatas, keli vietiniai partijos atstovai ir stovyklos kultūrinės—auklėjamosios dalies viršininkas, kuris pateikdavo komisijai kalinio charaktaristiką, apie elgesį stovykloje. Komisija jokiu būdu negalėjo pravesti teisingą bylų peržiūrėjimą, nes tardymo bylos buvo saugume (mūsų—Vilniuje), o su kaliniu kartu eidavo tik lagerinis formuliaras, kuriame nurodytos bendros žinios, kaltinamasis aktas, teismo nuosprendžio išrašas, ankstyvesnių stovyklų operatyvinio skyriaus pastabos, o taip pat tardymą vedusio pareigūno duota charakteristika. Labai dažnas komisijos sprendimas priklausė nuo komisijos narių nuotaikos.

Bendrai ėmus, komisija paleido apie 50-60% kalinių ir tai buvo charakteringa visoms stovykloms. Iš to galima padaryti išvadą, kad vyriausybė jau iš anksto buvo pramačiusi, kokį procentą paleisti, o apie teisingą bylų peržiūrėjimą negalėjo būti nė kalbos.

Kai kuriems iš paleistųjų neleido grįžti į Lietuvą. Juos išvežė ištrėmimui į Sibirą. Be to, vienus paleido, nuimant teisimą, o kitiems bausmę sumažino iki faktinai stovykloje išbūto laiko. Pastariesiems sunkiai buvo grįžus gauti norimą darbą.

Trijų lietuvių studentų tragediją prisiminus

Senuosius vergus išleido, o į stovyklas vežė naujas pamainas. Iš Lietuvos atvežė grupę studentų, o taip pat rusų studentų iš Maskvos ir Leningrado universitetų.

Atvežtieji lietuviai buvo suimti 1956 metais už pogrindinę veiklą, o Leningrado universiteto rusų studentai buvo teisti už jaunųjų socialistų partijos steigimą. Paskutiniais metais vis dažniau atveždavo rusų jaunuolių, vienokiu ar kitokiu būdu pasipriešinusių komunistų režimui. Draugai atvykę iš šiaurės pasakojo, kad Komisija A.S.S.R. kelias stovyklas užpildė gruzinais, dalyvavusiais 1956 m. pavasarį demonstracijose Gruzijoje.

Rugsėjo mėnesį iš 10-os stovyklos atvykusi grupė kalinių, jų tarpe ir keli lietuviai, pasakojo, kad rugsėjo 11 d. čekistai sušaudė "už pabėgimą" tris lietuvius studentus (apie tų lietuvių jaunuolių tragediją savo laiku jau iš kitų šaltinių buvo plačiai rašyta). Jie buvo suimti 1956 m. pradžioje. Patekę į Mordavijos stovyklą, rugsėjo 10 d. jie buvo išvesti į laukus bulvių kasti. Studentai, pasinaudoję sargybos neatidumu, pabėgo ir slapstėsi per naktį miškuose. Sekančią dieną studentus apsupo kareiviai. Nematydami kitos išeities, jaunuoliai pakėlė rankas. Nežiūrint į tai, stovyklos prižiūrėtojai Kadejevas ir Volkovas iš kelių metrų atstumo paleido į juos šūvių seriją. Lorentas Aga (iš Kauno) žuvo vietoje. Jurkštas Juozas (iš Vilniaus) nukraujavo ir mirė truputį vėliau, nes čekistai nesuteikė jam jokios medicinės pagalbos. Petruškevičiui Algiui (iš Kauno) amputavo ranką; jis išliko gyvas. Sušaudytuosius parvežė prie stovyklos ir jų draugus atvedė parodyti jų lavonus, tuo pačiu norėdami kitus atgrasinti nuo pabėgimo. Draugų akivaizdoje Jurkštas atgavęs dar sąmonę spėjo papasakoti - sušaudymo smulkmenas ir po to mirė. Tai buvo žmogžudystė, įvykdyta prieš beginklius jaunuolius.

Tuo, ką čia pasakiau, aš nenoriu sudaryti vaizdą, lyg visi Sovietų Sąjungoje sutikti rusai (kaliniai ar saugumiečiai) buvo žvėrys. Tačiau buvo taip, kad ir geras žmogus paskęsdavo tarp kitų. Buvo ir gerų rusų ir blogų ukrainiečių. Baisiausiai buvo tai, kad kiekvieną žvėriškumą palaikė įstatymas, o žmogus, užimdamas kurį nors postą, turi įrodyti savo ištikimybę režimui, kad ir savo žiaurumais. Tai, žinoma, tų žiaurumų kaltininkų nepateisina ir savo laiku jie už tai turės atsakyti. Gal būt kartais kuris nors budelis ir nebuvo rusų tautybės, bet jis kalbėjo rusiškai ir todėl nenuostabu, jei pavergtųjų neapykanta nukrypo visų pirma prieš rusus.

Padėtis po sugrįžimo Lietuvą

Sugrįžus į Lietuvą vėl užgriuvo nauji vargai ir rūpesčiai. Patį juodžiausią darbą gauti nebuvo sudėtingas reikalas. Tačiau apsigyventi sunku. Kaunas, Šiauliai, Klaipėda ir Vilnius yra "režiminiai miestai", kurie labai nenorom priimdavo buvusius politinius kalinius ir tremtinius, o vėliau, nuo 1957 m. pavasario, visai nepriėmė, ar tik labai retais atvejais. Šių metų pavasarį, kai kuriems politiniams kaliniams ir tremtiniams, nors Kaune ir visą laiką gyvenusiems, buvo duotas įsakymas išsikraustyti per 10 dienų kur nors kitur. Grįžusiems studentams, jei pertrauka tęsėsi daugiau kaip 3 metus, anksčiau studijuotą laikotarpį neužskaito, jiems leista pradėti vėl nuo pirmojo kurso. Tai vis priklauso nuo to, ar amnestijos komisija teisimą panaikino ar ne. Tiems, kuriems teisimas nepanaikintas, studijos įmanomos tik tose srityse, kurios neliečia švietimo ir politinio gyvenimo sričių. Grįžusiems mokytojams darbas mokylose nesuteikiamas. Tremtiniai, sugrįžę su šeimomis, labai dažnai negauna galimybės apsigyventi savo buvusiuose namuose. Provincijoje tai priklauso nuo kolūkio pirmininko malonės.

Kai kurie sugrįžę iš Rusijos vėl išvažiuoja atgal, nes vietiniai komunistai sudaro tokias sąlygas, kad jokiu būdu neįmanoma įsikurti. Grįžusius paremia gyventojai, tačiau, patys gyvendami nepergeriausiai, daug padėti ir negali, be to, kartais tai ir pavojinga.

Buvę politiniai kaliniai yra specialiai registruojami ir protarpiais saugumas vieną kitą pasikviečia pas save, paklausinėja, ką dirba, kokius draugus turi ir po to paleidžia.

Pasitaiko, kad pašauktasis apklausinėjus suimamas.

(Bus daugiau)

NAUJAS PREKYBOS SEKRETORIUS

Prezidentas Eisenhower (dešinėj) sveikina naująjį prekybos ministerį Lewis L. Straus, kuris anksčiau buvo atomų energijos komisijos pirmininku.

KANADOS NAUJIENOS

Albertos provincija moka dividendus

Jau antrus metus Albertos provincijos valdžia savo piliečiams išmoka "dividendus". Šiais metais išmokėjo visiems vyrams ir moterims nuo 21 metų amžiaus po $17.50, pernai išmokėjo po $20. Moka tiktai Kanados piliečiams, jei jie Albertos provincijoj yra išgyvenę ne mažiau kaip 10 metų. Kitos provincijos tokių "dividendų" nemoka. Alberta gali juos mokėti iš gaunamų už aliejų mokesčių.

Iš angliakasių gyvenimo

Drumheller ir East Coulee apylinkės (Albertoj) anglių kasyklos dabar dirba per savaitę 5 dienas. Pagal naują sutartį už 8 valandų darbo dieną mokama $15. Išdirbę ne mažiau kaip 20 metų ir sulaukę 62 metų amžiaus gauna pensiją.

Visos kasyklos dabar mechanizuotos, mašinos naujos. Anglis labai gera namų kurui.

Albertos gyventojas

MONTREAL, P. Q.

Ligoniai

Nelaiminguose atsitikimuose yra sužeisti šie Montrealio lietuviai:

Antanas Rasimavičius, gyvenantis Verdune, guli Lashines General Hospital. Tai mūsų senosios kartos demokratinių pažiūrų žmogus. Sužeistas traukinio. Sveikatos stovis yra rimtas.

P. Kizerskis, naujosios kartos ateivis, gilus demokratas, nuoširdus parengimų rėmėjas, nepailstantis visuomenininkas, sužeistas ruošiant šeštadienių mokyklų balių Aušros Vartų parapijos salėje, kur Kizerskis puošė salę ir, paslydus kopėčioms, nelaimingai krito, sulaužydamas koją. Gulėjo Verduno General Hospital. Ten padaryta dr. Viau operacija ir dabar gydosi namuose, Verdun, 6-th Ave., 1058 Nr.

Jz. Lukoševičius, taipgi naujosios kartos ateivis, Verduno gyventojas, nors ir priklausąs fašistiniam LAS'ui, bet tolerantas ir nepailstantis visuomenininkas, sužeistas auto katastrofoje. Gydėsi St. Luc'as Hospital.

Visiems tautiečiams linkiu greičiau pasveikti ir sugrįžti į visuomeninę lietuvių veiklą.

Patarimas Stipendijų Fondui

Užuot prašius aukų iš Montrealio visuomenės, ar ne geriau būtų buvę pinigus, kuriuos sumokėjote už puošniąją Qeen Elizabeth viešbučio salę, balines suknes ir kostiumus nuomavimo kontoroms, būtumėte perkėlę į ... stipendijų fondą.

Kalėdoja

Aušros Vartų kunigai pradėjo metinį parapijiečių ir neparapijiečių lankymą, kalėdojimą. Kaip parapijos biuletenis skelbia, surinktos aukos eisiančios kunigų asmeniniems reikalams.

Skolos

Mažutė, varginga Aušros Vartų parapija, kuri turi daug skolos pačiai bažnyčios statybos bendrovei, paskelbė, kad už vargonus turinti veik 3,000 dolerių skolos. Parapijiečiai šios skolos sąskaitai padengti yra sudėję jau netoli 600 dolerių.

Naujieji ateiviai, kurie skelbiasi dideliais savo Tėvynės patriotais, kovotojais už jos laisvę, tautos laisvinimo darbui toli gražu nėra sudėję tiek pinigų, kiek jie sudėjo parapijų klebonijoms, bažnyčioms, seselių rezidencijoms ir įvairioms pamaldoms.

Fondai

Tautos Fondas prašo aukų, Šalpos Fondas... aukų, Stipendijų Fondas — irgi to paties. Visi reikalingi ir remtini. Bet turime teisę dėl jų ir pasisakyti. Kiekviena auka, kuri renkama iš savų tautiečių, yra jų sunkiai uždirbti pinigai, kurie nutraukti nuo būtiniausių pragyvenimo reikmenų, nutraukti nuo duonos kąsnio, nuo labai reikalingo sau daikto įsigijimo. Jie ir turi būti paskirti bei sunaudoti tik tam tikslui, kuriam renkami.

Dėl paskutiniųjų dviejų fondų, bent iki šiol, nieko primesti negalime. Bet dėl Tautos Fondo turime teisę, kurios Kanados "cenzoriai" Keleivyje tikrai nepajėgs sulaikyti, kaip ką ir paklausti.

1. Montrealio Tautos Fondo skyrių: Ar jau įvykdytas vietos Bendruomenės kontrolės komisijos aktas dėl rastų trūkumų?

Jeigu taip, tai kada ir tiksliai paskelbti skaičius, koks buvo trūkumas, ar koks, kokį konstatavo komisija?

2. Kanados Tautos Fondą: "N. L." naujasis fondo valdytojas, gerb. Vaidotas paskelbė perėmęs ...16 dolerių. Kodėl tik tiek rasta? Juk aukas dėjo į jį visos Kanados lietuvių kolonijos.

Jeigu rasta tik šešiolika dolerių, tai ar apsimokėjo p. Vaidotui iš Toronto vykti į Montrealį šio fondo likučių paimti? Kelionė kainavo daugiau. Kodėl nebuvo galima to atlikti paštu?

Šie keli klausimai reikalingi nuodugnaus išaiškinimo. Ir tam išaiškinimas reikalingas, kad būtų užkirstas kelias įvairiems įtarinėjimams, kurie, reikia manyti, neturi, bent mes taip norime, jokio pagrindo.

J. Valeika

Tinginys ir miegodamas pavargęs.

Jei tavo draugas ar kaimynas paskaito "Keleivio", parašyk, išsirašyti. Kaina metams tik $4.

LAIKAS JAU UŽSISAKYTI

KELEIVIO KALENDORIŲ 1959 metams

Jau ruošiamas spaudai "Keleivio" kalendorius 1959 metams. Kalendoriuje bus apie 100 puslapių visokių pasiskaitymų, eilių, informacijų, naudingų patarimų, juokų, straipsnių įvairiais klausimais ir plati kalendorinė dalis.

Kviečiame užsisakyti mūsų kalendorių iš anksto. Kaip tik jis bus atspausdintas, tuoj išsiųsime visiems užsisakiusiems.

Nors viskas brangsta, bet "Keleivio" kalendorius kaina vis ta pati, tik 50 centų. Prašom jį užsisakyti. Užsakymus ir pinigus prašom siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"
636 East Broadway
So. Boston 27, Mass.

KORESPONDENCIJOS

CHICAGO, ILL.

Naujoji Chicagos Alto vadovybė

Lapkričio 5 d. Chicagos Lietuvių Taryba pasiskirstė pareigomis 1959 metams: A. F. Wells — pirmininkas, T. Blinstrubas, dr. K. Drangelis, V. Mankus ir kun. Stašys — vicepirmininkai, E. Mikužiūtė — generalinis sekretorius, V. Mažeika—protokolo sekretorius, J. Pakalka — finansų sekretorius, A. Valonis — iždininkas.

J. Kuzas, A. Repšys, J. Valaitis, M. Šimkus — iždo globėjai.

Sėkmingai praėjo dailininko M. Šileikio paroda

Visą savaitę trukusi Chicagoje Jaunimo namuose dailininko M. Šileikio kūrinių paroda laikoma labai sėkminga, lyginant su ankstyvesnėmis kitomis tos rūšies parodomis.

Parodą aplankė apie 500 žiūrovų ir parduota apie 20 paveikslų.

Šaulių žvaigždės ordinai ir medaliai

Pastaruoju laiku Chicagos visuomenės gana gyvai kalbama apie neperseniai įsikūrusios Šaulių Sąjungos Trem tyje išdalytus įvairiems asmenims Šaulių Žvaigždės ordinus ir medalius. Pamėgdžiojant Nepriklausomos Lietuvos tvarką, atitinkama "Ordinų Taryba" suteikė kalbamus žymenis eilei asmenų, jų tarpe ir Lietuvos konsului P. Daužvardžiui. Ordinų pavadinimas paliktas toks, kaip buvo Nepriklausomoje Lietuvoje ir kurių teikimo teisė priklausė prezidentui.

Įvairių pažiūrų visuomenės veikėjų šie veiksmai vertinami, kaip nerimti ir žaidimu ne vietoje ir ne laiku "ordinais", kada ir taip yra daug naudingesnio ir produktingesnio visuomeninio darbo lietuvių reikaluose.

Piketavo rusų ambasadorių M. Menšikovą

Lapkričio 14 d. į Chicago, kviečiamas "Foreign Relations" organizacijos, buvo atvykęs bolševikų ambasadorius M. Menšikov. Jis prie Palmer House buvo sėkmingai ir su vykusiais parašais plakatuose lietuvių ir latvių piketuotas.

J. Talalas

ROCKFORD, ILL.

Sėkmingas vakaras

Balfo 85 skyrius lapkričio 2 d. pagerbė to skyriaus įkūrėjus ir pirmuosius veikėjus. Balfo 85 sk. buvo įkurtas 1944 m. ir pirmąją valdybą sudarė: pirm. J. Bacevičius, sekr. P. Deltuva, nariai kun. K. Juraitis, St. Kasputis ir St. Petrauskas (miręs). Jiems buvo įteikti padėkos lapai, gauti iš Balfo Centro, o mirusisis St. Petrauskas buvo pagerbtas atsistojimu.

Taipogi bendrame padėkos lape Balfo Centro pirm. kun. dr. J. B. Končius dėkojo ir pirmiesiems veikėjams: P. Aleksynui, Z. Aleksynienei, St. Keliočiui, Alf. Savickui, P. Savickienei, P. Širvinskienei, O. Sinkevičienei ir kitiems, kurie iki šio laiko yra prisidėję vienokiu ar kitokiu būdu prie kilnaus ir gražaus darbo.

Vietos pirm. A. Pocius juos visus ir svečią V. Kasniūną pakvietė prie garbės stalo. Taręs keletą gražių žodžių ir padėkojęs už jų nuveiktus darbus, A. Pocius prašė ir toliau dirbti tą gražų ir kilnų pradėtąjį šalpos darbą. Po to kiekvieną perstatė Balfo atstovui, kuris perskaitė kiekvienam gautą padėkos lapą ir jį įteikė.

Po to V. Kasniūnas tarė gražų žodį į Balfo įkūrėjus, jų veikėjus, ragino ir toliau vieningai dirbti. Dar kalbėjo J. Bacevičius ir P. Deltuva. Pirm. A. Pociui padėkojus kalbėtojams, buvo baigta iškilmingoji dalis.

Po mažos pertraukos vyrų oktetas, vadovaujamas F. Strolios, sudainavo labai gražių ir jaudinančių dainų. Be to F. Strolia keletą dainelių pagriežė smuiku.

Čia reikia pastebėti, kad oktetas tepaėmė tik faktinas kelionės išlaidas, o V. Kasiūnas ir nuo jų atsisakė.

Vėliau buvo vaišės.

Tebūnie garbė tiems, kurie dirbo ir tebedirba šalpos darbą.

Perkūns

LOWELL, MASS.

Didelė nelaimė Piesliakų šeimoj

Sunkiai susirgo W. Plein — Piesliako žmona. Ligoninėj jai buvo padaryta sunki operacija, po kurios ji tiek pasveiko, kad galėjo grįžti namo ir čia gydytojų priežiūroj sveikti.

Linkiu ligonei greitai pasveikti.

M. S.

LAWRENCE, MASS.

E. Petkevičienė grįžo iš ligoninės

Elzbieta Petkevičienė buvo staiga susirgusi ir gavo gultis lgoninėn, kur jai buvo padaryta operacija. Dabar ligonė gydytojų priežiūroje sveiksta namuose. Linkime jai greitai atgauti prarastas jėgas ir vėl kartu su visais dirbti.

E. Petkevičienė yra Lietuvių Moterų Klubo vicepirmininkė, šv. Onos Dr — jos narė, veikli ir Lietuvių Taryboje.

M. Stonie

ATSISAKĖ MILIONO

(Atkelta iš 2-o psl.)

sus karvedys ir vien tik badas jį privertė pasiduoti, tai jis buvo labai išgarsėjęs visame krašte ir sakoma, kad nesirado nė vieno žmogaus, kuris nebūt ką nors girdėjęs apie gen. Lee.

1867 metais, grupė stambių New Yorko finansierių nuvyko aplankyt gen. Lee ir apžiūrėję, kaip jis nedatekliuj gyvena, pasiūlė jam stambią sumą pinigų, kojam būtų užtekę gerai gyventi ligi gyvos galvos, ir vien tik užtai, kad generolas sutiktų duoti savo vardą apdraudos kompanijai, kuri tik ką buvo suorganizuota, bet neturėjo papuleraus vardo. Gen. Lee jiems atsakė: — Didžiai gerbiami ponai, mano pavardė nėra rinkoj išstatyta dėl pardavimo. Sudiev! — Užtrenkė savo duris tiems grašiagaudžiams. Todėl, gal būt, šitie pavyzdžiai ir parodo, kas yra brangesnis už pinigą.

KAITRA

(Atkelta iš 4 pusl.)

lybė ne išpasakyta žvirblių, lizdo šakų raizgynėse ir skylėse, perėjo savo vaikus, prisinešę šiaudgalių ir plunksnų, labai drąsiai jausdamiesi tokio didžiūno kaimynystėje.

Žvirblių čirškėjimas kas kartas darėsi bjauresnis ir neramesnis. Vaitiškis žvelgė aukštyn, prisimerkęs ir ranka prisidengęs, ir nesuprato kas juos ten taip užerzino. O paskui pamatė katiną, besliuogiantį vinkšnos šaka. Žvirbliai šaudė aplink, sparnais kapojo katino galvą, o tas nebodamas, iš lėto, atsargiai, artinosi prie gandralizdžio. Ir jį pasiekęs, įsikirtęs nagais žievėn, kaip genys, ėmė kaišioti koją į skyles, ištraukdamas, kartu su šiltos gūžtos pūkais, žvirbluičius. Apžiūrinėjęs grobį, tuojau keliais kąsniais traškino, ir darbavosi toliau. Kiti žvirbluičiai krito žemėn, kai vienu siūčiu išlupdavo kelis. Biro šapeliai, draikėsi plunksnos. Žvirblių alasas kurtino ausis, tartum iš viso sodžiaus ir vienkiemių jie sulėkė į vinkšną ir debesiu duodasi aplink ją.

(Bus daugiau)

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Jungia lietuvius bendram lietuviškam darbui, auklėja tautinį solidarumą, rūpinasi išlaikyti lietuvybę ir remia kovas dėl Lietuvos laisvos ateities.

SLA GYVYBĖS APDRAUDA IKI $10,000.

SLA—TAUPOMOJI APDRAUDA iki $10,000 dešimčiai ir dvidešimčiai metų ypatingai naudinga jaunimui. Po 10 ar 20 metų apsidraudęs gauna pilną apdraudos sumą.

SLA—mažamečių apdrauda—rimtas aprūpinimas ateičiai.

SLA—SVEIKATOS ir NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ apdrauda duoda pašalpos iki $325 į mėnesį.

SLA apdrauda—SAUGI, NELIEČIAMA ir NEPRARASTINA. SLA nariu galima būti nuo gimimo dienos iki gilios senatvės.

Daugiau žinių apie SLA darbus ir apdraudas galite gauti SLA kuopuose, kurios yra visose žymesnėse lietuvių kolonijose ir SLA Centre. Rašykite tokiu adresu:

DR. M. J. VINIKAS
307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

Prano ir Onos Lavinskų vedybinio gyvenimo 50 metų sukakties proga, nupiginta kaina paleidžiu svarbią istorinę knygą:

LIETUVIŲ SPAUDA AMERIKOJE

NUO 1879 METŲ IKI 1955 METŲ

Nuo pirmo lietuviško lakraščio pasirodžiusio Amerikoje iki paskutinių leidinių, kiek tik jų buvo, kas leido, kur, kada, viską rasite. **Kaina tik $2.25.** Įdėkit du dolerius ir pridėkit stempomis 25 centus, parašykit savo aiškų adresą ir gausite tą knygą.

FRANK LAVINSKAS, 41-41 46th St., Long Island City 4, N. Y.

VAISTUS Į LIETUVĄ

ir į VISUS KRAŠTUS už GELEŽINĖS UŽDANGOS.

Mes siunčiame kasdien. Pristatymas garantuotas. Atsiųskite mums laiškus ir receptus iš senojo krašto, arba užeikite asmeniškai.

VERNON DRUG, INC. J. P. BUJNICKAS, Reg. Ph. sav.
100 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.

46 metai aprūpname Worcesterį ir apylinkę vaistais

Ar Nori Būti Sveikas ir Drūtas?

Jei Tamsta nori sulaukti ilgą ir naudingą amžių, tai Tamsta turi turėti gerą kraują ir nervus. Mes dabar turime naujas Vitaminų ir Mineralų kapsules, į kurių sudėtį įeina visi mineraiai, vitaminai ir kepenų bei liaukų ekstraktai, kurie, pagal medicinos mokslą, organizmui yra reikalingi sveikatai ir ilgam amžiui pasiekti. Tik vieną kapsulę per dieną reikia imti. Vaistų vardas yra Ideal Ultrabex Kapsulės. Vaistai yra Amerikos valdžios laboratorijos patikrinti.

Kaina su persiuntimu $7 už bonką 100 kapsulių. Tinka visai šeimai vartoti. Prašom rašyti ir parsitraukt šiuo adresu:

IDEAL PHARMACY, 29 Kelly Sq., Worcester, Mass.
V. G. Skrinska (savininkas)

Persiunčiami Siuntiniai į SSSR, Lietuvą, Estiją, Latviją ir Kitas SSSR Dalis

Naudokitės patarnavimu patikimos, atydžios ir skubios firmos

GENERAL PARCEL AND TRAVEL CO., INC.

Licensed by USSR

135 W. 14th St., NEW YORK 11, N. Y., Tel. CH 3-2383

MŪSŲ SKYRIAI

308 W. 4th Street, SO. BOSTON, MASS., Tel. AN 8-5040
332 Fillmore Ave., BUFFALO 6, N. Y., Tel. MOhawk 2674
132 Franklin Ave., HARTFORD, CONN., Tel. CHapel 6-4724
141 2-nd Ave, NEW YORK CITY, Tel. YU 2-0380
900 Literary Rd., Cleveland 13, Ohio, Tel. TOwer 1-1461
39 Raymond Plaza W. NEWARK, N. J., Tel. MArket 2-2877
11339 Jos. Campau, DETROIT 12, MICH., Tel. TOwnsend 9-3980
632 W. Girard Ave., Philadelphia 23, Pa., Tel. WAlnut 5-8878

Visais klausimais, ryšyje su perstuntimu siuntinių Jūsų giminėms ir draugams, kreipkitės į mūsų patyrusius, atydžius ir mandagius skyrių vedėjus, kurie maloniai suteiks jums visus nurodymus.

PRADŽIUGINKITE SAVO ARTIMUOSIUS SIUNTINIU KALĖDOMS.

Mūsų didžiulė firma, turėdama tūkstančius patenkintų klijentų, 100% garantuoja siuntinių pristatymą. Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas laike 48 valandų ir adresatą pasiekia per 6-7 savaites (oro paštu laike 7-12 dienų).

Mūsų įstaigoje yra didelis pasirinkimas pirmos rūšies maisto produktų, pramonės gaminių: skarelių, avalynės, laikrodžių ir kitų daiktų pačiomis žemiausiomis kainomis.

Vietinės žinios

GRUODŽIO 7 D. LIETUVIŲ PILIEČIŲ DR—JOS SALĖJ BUS LIETUVIŲ DARBININKŲ DR—JOS 21 KUOPOS METINIS BANKETAS.

Poetai skaitys eilėraščius

Šv. Kazimiero minėjime lapkričio 30 d. Municipal Building salėje paskaitą skaitys prof. S. Sužiedėlis, o poetai F. Kirša, S. Santvaras ir P. Lembertas savo eilėraščius. Pradžia 3 val. popiet.

Paminėjo kariuomenės sukaktį

Lietuvių Veteranų S-gos "Ramovė" skyrius Lietuvos kariuomenės atkūrimo 40 metų sukaktį paminėjo Tautinės S-gos namuose dr. J. Girniaus atitinkama paskaita ir Irenos Nikolskytės deklamacija. Be to S. Griežė - Jurgelevičius paskaitė ištrauką iš savanorio Stasio Butkaus atsiminimų knygos.

Minėjimui vadovavo J. Krutulis.

Pagerbė amerikiečių muzikus

Po simfoninio koncerto Tautinės S-gos namuose buvo surengtos kuklios vaišės kviestiems amerikiečių muzikams, į kurias atsilankė gana didelė Bostono universiteto muzikų atstovybė: meno fakulteto vicedirektorius Paul G. Preus, meno centro direktorius Max Kaplan, orkestro dirigentas Marvin Rabin, beno dirigentas Lee Chrisman, spaudos biuro vedėjas Roland Chirico, visi su poniomis, ponia Marion Christian, panelė Field ir Brookline bibliotekos muzikos dr-jos vicepirm. John Bavichci.

Iš lietuvių kalbėjo kons. A. Shallna, kun. Šakalys, V. Jakubėnas, J. Gaidelis, S. Santvaras, J. Kačinskas, kun. P. Juras, A. Matjoška.

Jų visų kalbose be ko kita buvo reiškiama padėka Bostono universiteto vadovybei, ypač jo muzikams už parodytą lietuviams prielankumą ir viltis, kad ateity bus dar tampresnis bendradarbiavimas.

Iš svečių kalbėjo M. Kaplan (jo tėvai kilę iš Vilniaus krašto), M. Rabin, M. Christian, P. Preus, L. Chisman, Chirico ir J. Bavichci.

Jie reiškė pasitenkinimą proga pabendrauti su lietuviais kalbėdami žavinga muzikos kalba, dėkojo už malonų šio vakaro pobūvį.

Iš šalies žiūrint atrodė, kad su Bostono universiteto muzikos vadovybe užmegsti tikrai šilti santykiai.

Pobūviui sumaniai vadovavo adv. Zuzanna Shallnienė.

Ž—is

KIMBARAS ŽOLĖ

Kimbaras gerai nuo inkstų ir puslės ligų, šlapinimosi kanalo uždegimo ir nuo odos išbėrimo. Ramunės žiedai europiški ir Ramunės arbata yra visada gerai išsigerti.

Medleva žievės yra vienos iš geriausių dėl vidurių užkietėjimo. Pas mus galite gauti visokių žolių ir šaknų, kurios tik randasi kur pasaulyje. Turime ir medaus — Kubos medaus, liepos žiedų medaus, dobilų ir orenčių medaus. Medaus per paštą nesiunčiame.

Alex. Mizara
414 W. Broadway
So. Boston 27, Mass.
Užeikite į Alexander's vietą.

ŽODYNAS

A. LALIO

Lietuvių-Anglų ir Anglų-Lietuvių.

1256 Puslapiai
dvigubos špaltos

Kaina $14

Pinigus siųsti kartu su užsakymu

Dr. D. PILKA
546 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

REIKALAUJA $750,000 NUOSTOLIUS

Bud Co. iš Gary, Indiana, apskundė United Auto Workers uniją reikalaudama $750,000 už nuostolius, kurių jai pasidarę dėl tos unijos paskelbto ir vedamo streiko. Be to, ji reikalauja po $250,000 už kiekvieną streiko dieną nuo bylos užvedimo.

Jieškojimai

Ieškau Rutą (Ruth) Babenskaitę (Babens), seniau gyveno Ansonia, Conn. Dabar gal jos pavardė pasikeitusi. Ji pati ar kas ją žino prašom atsiliepti šiuo adresu:

Charles Babens
349 E. 8th St.
So. Boston 27, Mass.

Giminės iš Lietuvos paieško Vinco Amboto, girdėjo, kad gyvena Toledo (Ohio). Kilęs nuo Šiaulių. Prašom jį patį ar kas žino atsiliepti šiuo adresu:

Joseph Pinski
3 Woodland Rd.
Shrewsbury, Mass.

PERKU PAŠTO ŽENKLUS

Superku senus Amerikos, Lietuvos ir kitų kraštų pašto ženklus. Taip pat superku senus pinigus ir visokius indijonų daiktus. Adresas:

Joe Simutis
14 Bridge St., Nashua, N. H.

Vedybos

Paieškau gyvenimo draugės iki 50 metų amžiaus. Aš esu pasiturintis našlys 58 metų, gyvenu netoli Chicagos, turiu savo 45,000 dol. vertės namus ir pinigų, turiu du automobiliu. Galiu ir kitur gyventi, nes gyvenu iš procentų. Tautybė ir tikyba nesvarbu. Prašom rašyti šituo adresu:

A. B. c/o Keleivis
636 E. Broadway
So. Boston 27, Mass. (52)

Vedybų tikslu norėčiau susipažinti su senyva moterimi ne jaunesne 65 metų, toks ir aš esu. Vienam nubodu gyventi. Nereikia nei turtų nei namų, turiu užtektinai. Nenoriu dideliame mieste gyventi. Prašom rašyti šiuo adresu:

A. Dona
57 Hudson Ave., Brooklyn, N.Y.

Esu viengungis 38 metų amžiaus. Negeriu ir nerūkau. Ieškau gyvenimo draugės vedybų tikslu. Adresas:

Mr. Clem (48
323 E. Moreland
Hatboro, Pa.

Apvalyk savo odą

Stebėtinas Naujas Gydymas Daro Stebuklus

Džiaukis švaria, malonia odo, laisva nuo visokių negražių ir nepatogių veido ir odos dėmių! Stebėtina nauja TROPICANA OINTMENT (mostis) garantuotai pagelbės jums nuo psoriasis simptomų, ekzemos, spuogų, juodgalvių, odos lupinėjimosi ir kt. išviršinių priežasčių išsauktų odos dėmių. Be riebalų, netepantis ir nekenksmingas jautriausiai odai. Nesvarbu, ką jūs bandėte ir kiek ilgai jūs kentėjote, bandykit TROPICANA OINTMENT.

Nesiųsk Pinigų—10 Dienų Bandymas

Kad įsitikintumet, kaip nepaprastai tas stebėtinas vaistas veikia, padarykit 10 dienų bandymą be rizikos. Nesiųsk pinigų. Atsiųs tik savo vardą ir adresą. Kai Tropicana Ointment ateis, užmokėk laiškanešiui $2 ir C. O. D. pašto išlaidas. Arba atsiųsk $2 ir mes apmokėsime pašto išlaidas. Jei nepatenkintas nepaprastais rezultatais, grąžink ir atgausi savo pinigus.

Į Kanadą ir kitur $2.50, mokėti iš kalno.

TROPICANA Dept. 5
P. O. BOX 305
CLINTON, INDIANA

SPECIALŪS KALĖDŲ PAKIETAI Į LIETUVĄ

PAKIETAS XG1 — $36.00

3 jardai vilnonės medžiagos vyrų apsiaustui, sunki, gerai nešiojasi, spalvos tamsiai pilka, kletkuota ir mėlyna.
3 su trečdaliu anglų worsted medžiagos kostiumams, mėlynos, rudos ar pilkos su baltais dryžiais.
3 jardai gero pamušalo, pritaikintos spalvos prie medžiagų.

PAKIETAS XL3 — $37.00

3 jardai grynos vilnos Velour medžiagos moterų apsiaustams, juodos ar mėlynos spalvos.
3 jardai grynos Botany vilnos Serge moterų kostiumams mėlynos, tamsiai žalios ar vyno spalvos.
3 jardai dirbtinio šilko pamušalui, pritaikintos spalvos.
2 jardai rajono medžiagos šiltai bliuskai baltas raštas ant šviesiai rudo ar pilko dugno.

PAKIETAS XF15 — $18.50

2 svarai 3 unc. cukraus	½ svaro arbatos
2 sv. šokolado plytelėse	½ svaro razinkų
1 sv. šokoladinių saldainių	1 gabalas muilo Lux
2 sv. Danijos kiaulienos	20 Kalėdų žvakelių

—Į aukščiau paduotas kainas įeina viskas —

REIKALAUKITE specialinių sąrašų kitų standartinių maisto pakietų Kalėdoms, ar sudarykite patys pakietus iki 44 svarų svorio.

Mes patariame naudotis mūsų greitu oro pašto patarnavimu vaistams su receptais ar be receptų siųsti.

Tazab of London

51 Reservoir St. CAMBRIDGE, Mass. Tel: KI 7-9705

MES ATLIEKAM . . .

VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei tamstoms reikia—

- BIZNIO KORCIUKIŲ
- SPAUSDINTŲ VOKŲ
- LAIŠKŲ SU ANTGALVIAIS
- BET KOKIAI PRAMOGAI BILIETŲ
- PROGRAMŲ ar PLAKATŲ

"Keleivio" spaustuvė padarys tamstoms viską ir nusiųs greičiau ir pigiau, negu kuri nors kita spaustuvė. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"
636 East Broadway, South Boston 27, Mass.

Vietinės Žinios

L.D.D. 21-mos kuopos susirinkimas

Lietuvių Darbininkų Dr-jos 21 kuopos narių susirinkimas bus šį sekmadienį, lapkričio 30 d. 3 val. popiet Lietuvių Piliečių Dr-jos patalpose. Darbotvarkėje — gruodžio 7 d. rengiamas banketas ir kiti svarbūs reikalai. Visi nariai prašomi būtinai susirinkime dalyvauti.

Kuopos valdyba

A. Gustaitis savo kūrinius skaitė Hamiltone

Rašytojas Antanas Gustaitis lapkričio 23 d. Hamiltone (Kanadoje) skaitė savo humoristinius eilėraščius. Be jo tame literatūriniame vakare dalyvavo rašytojas P. Jurkus, akt. H. Kačinskas ir solistė P. Bičkienė.

Charles Babinas pasveiko

Plaukų kirpėjas Charles Babinas po kojų operacijos, kuri buvo padaryta miesto ligoninėj, pasveiko ir jo kirpykla (684 Fifth St., prie M St., So. Bostone) vėl atidaryta.

Legionierių banketas

Gruodžio 7 d. sekmadienį, Amerikos Legionierių Stepono Dariaus postas savo patalpose (168 H St.), rengia banketą. Pradžia 5 val. vak.

Miesto susisiekimas nesustos

Miesto Susisiekimo Įstaigos (MTA) tarnautojai grasino streiku, jei nebus pagerintos darbo sąlygos. Sutarta tą klausimą pavesti arbitrų (tarpininkų) komisijai.

Komisija praeitą savaitę nutarė pakelti atlyginimus 6 centais valandai, pagerinti draudimo ir atostogų sąlygas.

Pabrango pienas

Valstybinė pieno kontrolės komisija nuo praeito penktadienio nustatė šitokias pieno kainas: pusė galiono buteliuose 49 centai (buvo 42 centai), pusė galiono popierinėse dėžutėse 51 centas (buvo 42 centai) galionas buteliuose 91 centas (buvo 78 centai).

Pieno kainų pakėlimas sujaudino ne tik šeimininkes, bet ir valstybės politikos vadovus. Į tą reikalą įsikišo gubernatorius ir generalinis prokuroras. Reikalaujama, kad kol teismas nepasakys savo galutino žodžio, kainos nebūtų pakeltos.

Įdomu, kad nevisos pieno bendrovės nori kainas pakelti, ir parduoda senomis kainomis.

Šią savaitę turės paaiškėti, ar komisijos paskelbimas bus pakeistas.

Prof. I. Končius ligoninėj

Praeitą savaitę staiga susirgo prof. Ignas Končius. Jis guli Carney ligoninėj, dr. S. Jasaičio priežiūroje. Tikimasi, kad gale šios savaitės ligonis galės apleisti ligoninę.

Kaukių balius Bostone

Turėjome Bostone įvairių koncertų, vaidinimų, turėjome minėjimų ir vakarienių, bet iki šiol dar neturėjome kaukių baliaus.

Tokį kaukių balių su gardžiais valgiais ir gėrimais, geru orkestru, su įvairiausiomis kaukėmis ir kostiumais, su kostiumų ir šokių kontestais, skrajojančiu meilės paštu, rožių bei kaukių valsais ir visais kitais pamargnimais 1959 metų sausio 18 dieną So. Bostono Lietuvių Piliečių Klubo salėje rengia Liet. Bendruomenės Bostono Apylinkė.

Kitos organizacijos ir papavieniai asmenys maloniai prašomi tą dieną jokių parengimų nerengti. Seni ir jauni, mergaitės ir moterys, vyrai ir vyrukai, ganinkitės kaukes ir kostiumus, nes už geriausius kostiumus bus skiriamos premijos.

Liet. B — nės Bostono Apylinkės Valdyba

Žymus laimėjimas

Tarpklubinėse Bostono šachmatų pirmenybėse So. Bostono lietuvių piliečių draugijos pirmoji šachmatų komanda vienose rungynėse pralošė prieš Boylstono klubą 3 — 2, bet kitose stipriai atsigriebė, lainėjusi prieš geriausią Bostono komandą — meisterį Cambridge "Y", santykiu 3 - 2. Gediminas Šveikauskas, 19 m. jaunuolis sulošė lygiomis su Naujos Anglijos meisteriu O. Popovyčiu. Lygiomis dar sulošė Petras Kontautas ir talkininkas latvis Gunar Knofs. Tašką prarado tik vienas K. Merkis.

Lietuvių B komanda po laimėjimo prieš Boston College, pralaimėjo Boylstono 3 komandai, o pr. penktadienį vėl laimėjo prieš Mt. Bowdoin komandą 3-2. Po tašką uždirbo: Rimas Kalosas, Stasys Kazlauskas ir Algis Makaitis.

Boston Sunday Globe dabar mini Lithuanian Chess Clubą kiekvieną sekmadienį ryšium su Metropolitan Chess lygos eiga. Lapkričio 16 d. "Chess Notebook"" skyrius pradėtas Lithuanian CC banketo aprašymu Ged. Šveikausko, G. Kuodžio ir A. Makaičio ir jaunųjų šachmatininkų apdovanojimu. Įvardino Lietuvos konsulą A. Shalną, dr. A. Kapočių, J. Grigalių ir Kazį Merkį kaip "stiprų vyrą Bostono šachmatininkų tarpe".

Rusai Bostone

Bostone lankėsi Sovietų Rusijos švietimo darbuotojai su švietimo viceministeriu priešaky. Jie nori susipažinti su Amerikos mokyklomis. Ta proga viceministeris medaliu apdovanojo Latin aukštesniosios mokyklos direktorių John Doyle

K. Mockus grįžo iš ligoninės

Kazys Mockus, savaitę iš gulėjęs Carney ligoninėj, praeitą penktadienį sugrįžo namo.

Kortų vakaras

Šį šeštadienį, lapkričio 29 d. 7:30 val. vak. Sandaros salėj, 124 F St., turėsime whist party (kartų vakarą). Ateikit visi ir atsiveskite savo draugus. Ypač prieš Kalėdas pamėginkite savo laimę — bus gerų dovanų ir gardžių užkandžių.

Bus ir laimėjimų pagal iš anksto įsigytus bilietus traukimas.

Kas paėmėte grąžinkite knygeles. Kviečia SLA 328 kuopa.

Valdyba

Jaunimas sutiks Naujus metus

Sporto Klubas "Dainava" ir Bostono studentų "Santara" rengia Naujųjų metų sutikimą Aperon Plaza salėje, 575 Waren St., Roxbury, Mass., (prie Fanklin parko).

Susidomiejusieji informacijų gaus paskambinus An 8 - 6447.

Mūsų inžinieriai Baltimorėj

Baltimorėj būsiančiame lapkričio 28-30 dienomis Amerikos Liet. Inž. ir Arch. S-gos suvažiavime Bostono skyriui atstovaus: K. Kriščiukaitis, J. Mikalauskas, V. Izbickas ir B. Galinis.

Susirinks Pabaltiečių Moterų Lietuvių Klubas

Klubo susirinkimas bus gruodžio 7 d. 4 val. p. p. Tautinės S-gos namuose. Jame dr. Marija Gimbutienė pasidalins savo kelionės po Europą įspūdžiais.

Sukeičia žiedus

Lapkričio 29 d. bus Juliaus Spakevičiaus ir Renatos Pakštytės jungtuvės. Vestuvinis pokylis bus Tautinės Sąjugos namuose.

Jaunimas sutiks Naujus metus

Sporto Klubas "Dainava" ir Bostono studentų "Santara" rengia Naujų metų sutikimą Aperon Plaza salėje, 575 Warren St., Roxbury, Mass., (rie Franklin parko).

$18,000 darbininkui už sužeidimą

Custodio Lourenzo, 53 metų amžiaus darbininkas iš Jamaica Plain, laimėjo $18,000 už susižeidimą prie darbo. Jis dirbo darbinio laivo pečkuriu. Lipant jam laiptais iš apačios į laivo viršų, laiptai sugriuvo ir Lourenzo susižeidė nugarą. Prisiekusieji teisėjai nusprendė, kad laivo kompanija turi užmokėt jam $18,000.

Kūrybiškumo sąlygos

Apie tai Kultūros Klubo lapkričio 22 d. susirinkime kalbėjo jaunas mokslininkas, Tufts universiteto dėstytojas Vytautas Kavolis.

Jis pabrėžė, kad kultūrinis kūrybiškumas yra pagrindinė sąlyga tautoms išsilaikyti. Jei tauta nustoja veržlumo kultūrinėje kūryboje, ji nebepajėgia varžytis su kitomis tautomis ir išnyksta.

Svarbiausios sąlygos kultūriniam kūrybiškumui yra:

Jis turi būti laisvas nuo politinio, religinio ir kitokio pavergimo; jis parcina nuo visuomenės kultūrinių interesų, nuo kūrėjo talento ir bendrų kultūrinių vertybių, kurias visuomenė perduoda kūrėjams, nuo kūrėjui pripažįstamo vaidmens visuomenėje, nuo kultūrinio visuomenės paskatinimo, nuo galimybių menininkams tarp savęs santykiauti, nuo kūrybos bendruomenintojų, t. y. tarpininkų tarp kūrėjų ir visuomenės, kurie supažindina plačiąją visuomenę su meno kūryba, iškelia tikruosius meno talentus, padeda sudaryti šiltą, palankią atmosferą meno kūrėjams.

Aišku, kad emigracijoje mūsų meno kūrybiškumui yra daug sunkesnės sąlygos.

Paskaita buvo įdomi. Džiugu, kad jau čia išsimokslinęs mokslininkas sugeba sklandžiai lietuvių kalba reikšti naujas savotiškas mintis, tik jis turėtų atkreipti dėmesio į formą: svarbesnius dalykus turėtų balso išraiška pabrėžti, nebūti vienodu, kas apsunkina klausytoją jį sekti.

Laisvės Varpo vedėjas P. Viščinis pranešė apie savo vargus.

Klubas nutarė įstoti "L. Varpo" sprendėju, o atskiri nariai pasižadėjo sumokėti klausytojo įnašą po $5.20 metams.

Susirinkimui vadovavo dabartinis klubo pirmininkas dr. J. Girnius.

Ž—is

Pastangos apsimokėjo

Simfoninis koncertas pareikalavo daug pastangų, bet morališkai jos apsimokėjo, nežinau, kaip medžiaginiai. Norėjome ne tik sau turėti gerą koncertą, bet dar daugiau išeiti už savo parapijos ribų ir pasirodyti amerikiečiams.

Abu tikslu, jei ir ne visiškai, bet patenkinamai pasiekti.

Koncerte saviškių nebuvo kiek tikėtasi, bet, matyti, kad daugiau nebegalime sukviesti į kultūrinius pobūvius, nes šio koncerto išgarsinti daugiau nebebuvo galima.

Koncertas buvo geras. Orkestrui ir amerikiečių spaudos muzikos recenzentai ne ką tegalėjo prikišti. Galima abejoti, kad naujoviška J. Kačinsko ir J. Gaidelio muzika pasiekė visas širdis, bet vienas pats faktas, kad ji girdima iš simfonijos salės scenos buvo malonus. O S. Baru visi žavėjosi ir seniau jį girdėję negalėjo beatpažinti—taip aukštai jis iškilęs.

Negalime liūdėti ir dėl amerikiečių susidomėjimo. Į koncertą atsilankė gana didelis skaičius ir nelietuvių, spaudoje gana plačiai koncertas aprašytas.

Boston Herald bendradarbis Robert Taylor pabrėžė, kad nors Lietuvos, kaip nepriklausomos valstybės, jau keliolika metų nebėra, bet čia esančių lietuvių tautinė dvasia toli gražu nėra mirusi. Tą parodė šis koncertas, kuris surengtas Lietuvos nepriklausomybės 40 metų paskelbimo sukakčiai atžymėti ir tuo tyliai priminti Lietuvos kaip laisvos tautos buvimą.

Jis pastebėjo, kad J. Kačinskas pajėgus dirigentas, kad V. Jakubėno konservatyvi moderniai panaudotų liaudies dainų motyvų Miško šventė turėjo daugiausia pasisekimo, kad labiausia naujoviškas J. Gaidelio kūrinys nukentėjo dėl pučiamųjų instrumentų persvaros.

Christian Science Monitor bendradarbis Robert Gustafson rašo, kad J. Kačinskas sėkmingiausiai sugebėjo išspausti iš orkestro savo impresionistinio, pasižyminčio disonansų gausumu kūrinio melodijas, S. Baro balsą vadina galingu.

Žodžiu, ir amerikiečių spauda gana palankiai koncertą įvertino. Pirmam tokio didelio užsimojimo žygiui to pakanka.

Pagirtini visi, kurie šį darbą sumanė ir ėmėsi jį įvykdyti. Mūsų lyg stingti pradėjusiai kultūrinei veiklai tai buvo stipri gaivinanti injekcija.

J. V.

žmogaus sielos vartai.

Veidas ir kakta yra atviri

Veža $1,000

Iš Bostono į Balfo seimą Newarke vyksta skyriaus centro direktorė S. Michelsonienė ir skyriaus pirm. A. Andriulionis ir veža $1,000 čekį.

REIKALINGA MOTERIS

inteligentiškai amerikiečių šeimai netoli Bostono, Newton, Mass., reikalinga moteris namų ruošai padėti. Visas išlaikymas, puikus kambarys su atskira vonia ir atlyginimas pagal susitarimą. Skambinti telefonu: LA 7-9245 arba pasiteirauti Keleivio administracijoj. (50)

IŠNUOMOJAMAS KAMBARYS

Patogus ir šiltas 366 W. Broadway, So. Boston. Kreiptis: Lithuanian Furniture Co. (49

BUTAS NUOMAI

Šešių kambarių butas su visais patogumais pirmame aukšte, 252 Columbia Rd., Dorchestery, išnuomojamas tuoj pat suaugusiems. Skambinti: Mr. A. Pastelis CO 5-8645. (48

ODOS PADAI

Stori, geriausios rūšies, tikri vyriški grynos odos padai čia vartoti ar siųsti į užjūrius. Atsiųsk batuko dydį ir $1 (Amerikoj apmokam pašto išlaidas) šiuo adresu:
JEREMIAH BERMAN CO.
267 Congress St., Boston, Mass.

V. Vadeiša
LIETUVIS BATSIUVIS
ODA SIUNTINIAMS
Parduodu pirmos rūšies odą, aulelius, padus, vitpadžius siuntiniams į užjūrius nupiginta kaina. Atlieku visus batsiuvio darbus greit, sąžiningai ir duodu patarimus apie odas. Adresas:
173 Eighth St., So. Boston
nuo 7 ryto iki 7 val. vak, išskyrus trečiadienius ir sekmadienius.
Telefonas: AN 8-0055

Charles J. Kay
(KUČINSKAS)
Lietuvis Plumberis
Atlieka visokius "plumbing"—aliejaus ir gazo vamzdžių įvedimo ir taisymo darbus. Kainos prieinamos. Pirm negu ką darote, paskambinkit, pakiauskit mūsų kainų.
Telefonas CO 5-5839
12 Mt. Vernon, Dorchester, Mass.

RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radio programa iš stoties WLYN, 1250 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 2:30 iki 3 val. dieną. Perduodamos lietuviškos dainos, muzika ir Magdutės Pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 East Broadway, So. Bostone. Tel. AN 8-0489. Ten gaunamas ir "Keleivis."

Steponas Minkus.

Kas perka ar parduoda namus, ūkius, biznius kreipkitės į
Praną Lembertą
REALTOR
597 E. BROADWAY
SO. BOSTONE
Šaukit nuo 9 iki 7 v. vak.
Tel.: AN 8-7031
o kitu laiku: Tel. GE 6-2887

NAMŲ SAVININKAMS
Pentiname namus iš lauko ir vidaus: apkalame šingeliais; sutaisome pijazus ir dengiam bei taisom stogus. Prašom kreiptis:
John Petrus
14 Gartland Street
Jamaica Plain, Mass.
Tel.: JA 4-4576

APSIDRAUSK NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ
Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.). Visais insurance reikalais kreiptis :
BRONIS KONTRIM
Justice of the Peace—Constable
598 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.
Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

The Apothecary
Lietuviška Tikra Vaistinė
Parduodame tiktai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.
Turime vaistų ir vitaminų persiuntimui į Lietuvą ir kitus kraštus, kaip peniciliną, streptomiciną, rimifoną, ir vaistų nuo reumatizmo, atraičio, strėnų gėlimo ir kitų ligų. Jei reik vaistų—eikit į lietuvišką vaistinę.
Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S. Reg. Pharm.,
382a W. BROADWAY, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.
Telefonas AN 8-6020
Nuo 9 ryto iki 8 val. vak. išskyrus šventadienius. ir sekmad.

DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ
GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
(NAUJAS ADRESAS)
390 West Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. AN 8-8764
Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas RUSIJOS valdomas sritis.
iš naujų rubų, avalynės, medžiagų, maisto, vaistų ir kitko. Visas išlaidas ir SSSR muitą apmoka siuntėjas.
VAISTUS, MEDŽIAGAS, ODAS GALIMA PIGIAU PIRKTI ŠIOJ ĮSTAIGOJE. PRAŠYKITE KATALOGŲ.
Iš toliau siųskite siuntinius mūsų viršuj nurodytu adresu. Įdėkite daiktų sąrašą ir aiškius siuntėjo ir gavėjo adresus. Mes, siuntinį perpakavę, pranešime Jums, kiek kainuoja persiuntimas.
Atsiųsti paštu siuntiniai paruošiami greičiausiu laiku.
Dabar galima siųsti iki 44 svarų paketus, jei siunčiamieji daiktai telpa dėžėje, kurios dydis yra 15 x 15 x 12 colių. Oro paštu galima siųsti iki 22 svarų siuntinius.
ĮSTAIGA LIETUVIŠKA, KREIPKITĖS LIETUVIŠKAI
Visi siuntėjai įsitikino, kad mūsų įstaiga greičiausiai patarnauja ir persiunčia siuntinius. SIUNTINIAI APDRAUSTI.
Siunčiame su Intouristo įgaliojimais.
Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 iki 7 val. vak., ir šeštadieniais nuo 8 ryto iki 2 po pietų.

Pakalbinkime draugus ir kaimynus užsisakyti "Keleivį". Kaina metams $4.

PARDUODAMAS NAMAS
So. Bostone medinis 3 butų, 3-4-3 kambarių namas su voniomis. Nuomos per mėnesį neša $96, kaina $4,200. Kreiptis telefonu AN 8-4687.

PAMALDOS LIETUVIAMS EVANGELIKAMS
Kas sekmadienį, 12.00 val. So. Bostone, L ir 4th St. BAŽNYČIOJE įvyksta pamaldos lietuviams protestantams. Pamaldas laiko teologas A. JURĖNAS.
A. Jurėnas yra Harvardo universiteto doktorantas ir verčia šv. Raštą į lietuvių kalbą.

Dr. B. Matulionis
Vidaus, specialiai plaučių ir širdies ligos. Priima bet kurią dieną, iš anksto susitarus telefonu ar laišku.
Tele. 1190, Pascoag, Rhode Island
Adresas: Memorial Hospital Wallum Lake, Rhode Island.
Atstumas: nuo Providence—34 mylios, nuo Worcester—36 m., nuo Boston ar Brockton—50 m., nuo Thompson. Conn.,—10 myliu.

DR. D. PILKA
Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8
546 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas AN 8-1820

Tel. AV 2-4026
Dr. John Repshis
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais: pagal susitarimą
495 Columbia Road
Arti Uphams's Corner
DORCHESTER, MASS.

Tel. AN 8-2712 irba BI 4-9012
Dr. J. C. Seymour
(LANDŠIUS)
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Vartoja vėliausios konstrukcijos
X-RAY Aparatą
Pritaiko Akinius
VALANDOS: nuo 2-4, nuo 7-8
534 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Tel. AN 8-2805
Dr. J. L. Pasakarnis
Dr. Amelia E. Rodd
OPTOMETRISTAI
VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 6 vakaro.
Seredomis—ofisas uždarytas.
447 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY
REAL ESTATE & INSURANCE
409 W. Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. AN 8-0948
Res. 37 ORIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. FA 3-5515

KETVIRTIS & CO.
—JEWELERS—
Laikrodžiai-Deimantai
Papuošalai
Elektros Prietaisai
Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papuošalus
379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel. AN 8-4649

FLOOD SQUARE HARDWARE CO.
Savininkas A. J. Akins
638 East Broadway
South Boston 27, Mass.
Telefonas AN 8-4148
Benjamin Moore Malevos
Popieros Sienoms
Stiklas Langams
Visokio Reikmenys Namams
Reikmenys Plumberiams
Visokie Geležies Daiktai